

Potujemo skozi čas

**Po stopinjah
Jurčičevih literarnih
junakov**

OŠ Stična
Letnik 7, številka 2
Junij, 2014

Potujemo skozi čas

Po stopinjah Jurčičevih literarnih junakov

OŠ Stična

letnik: 7, številka: 2

junij, 2014

etnološki časopis

Potujemo skozi čas

OŠ Stična

Cesta občine Hirschaid 1

1295 Ivančna Gorica

ravnatelj: Marjan Potokar

Časopis izhaja v sklopu izbirnih predmetov SRD, OPK, SSK (etnologija)

in zgodovinskega krožka po idejni zasnovi Zlate Kastelic.

Glavna urednica:

Zlata Kastelic, prof.

Oblikovanje naslovnice (šol. leto 2011/2012):

Žiga Jan Muhič

Matic Kepa

Tehnična urednica:

Branka Lah

Fotografije:

Zlata Kastelic, prof.

Kristijan Rešetič, prof.

Branka Lah

Uvodnik - Po stopinjah Jurčičevih literarnih junakov

V marcu me je naša knjižničarka Branka Lah povabila k sodelovanju; približeval se je 2. april, mednarodni dan knjig za otroke. Posebej me je pritegnil naslov V zgodovini so skrite zgodbe/V zgodbah je skrita zgodovina.

Namen bralno-spodbujevalne akcije je bil spodbuditi zanimanje za slovensko zgodovino.

Cilji so bili brati različna gradiva o slovenski zgodovini, zgodovinske zgodbe; poiskati najrazličnejše zgodbe, v katerih je skrita zgodovina, o zgodbah ustvariti poročila v najrazličnejših oblikah, npr. pisni, likovni, fotografski ... in jih posredovati vrstnikom.

Ravnatelj šole, Marjan Potokar, je dal pobudo za branje Jurčičevih del. Naš rojak se je rodil leta 1844 in ravno letos mineva 170 let od njegovega rojstva. Idejo smo »posvojili« in se lotili dela.

Najprej smo s pomočjo zemljevida, ki smo ga prilagodili po ilustraciji likovne pedagoginje Anke Koželj iz knjige Krvapivc, ugotovili, katere kraje je Jurčič opisoval v svojih literarnih delih. Vrisali smo jih na zemljevid in se lotili priprave knjig.

Učenke/učenci podružničnih šol, šestega, sedmega in osmega razreda matične šole so si izbrali zapisani odlomek in ga pri urah slovenščine temeljito proučili. Ugotoviti so morali, iz katerega dela je odlomek, kraj in čas dogajanja, književne osebe, temo odlomka ... Zgodbo so lahko nadaljevali. Pri tem so pustili prosto pot lastni domišljiji. Najrajši so odlomke ilustrirali. Tako so nastale čudovite ilustracije; pri izbirnem predmetu etnologija pa so nekatere prizore naslikali na panjske končnice.

Zgodbo so učenke/učenci aktualizirali. Pripravili smo tudi razstavo z likovnimi izdelki, s spisi, z mnenji.

Raziskovali smo tudi doma. V svojem kraju so poiskali ljudi, ki so vedeli povedati kaj več o dogodkih, ki jih je opisoval Jurčič.

Hkrati so se učili tudi citirati misli, ki so jim bile zanimive, iskati zeleno gradivo v knjižnici, ustvarjati v skupini ...

Ugotovitve objavljamo v 2. številki etnološkega časopisa Potujemo skozi čas (letnik VII), čakajo pa nas še »zaključna dela« s spletno učilnico na našo temo.

V časopis smo dodali tudi izdelke učencev z razredne stopnje, ki so obravnavali Josipa Jurčiča pri knjižničnih urah ali pri pouku.

Urednica: Zlata Kastelic, prof.

V zgodovini so skrite zgodbe/V zgodbah je skrita zgodovina

PO STOPINJAH JURČIČEVIH LITERARNIH JUNAKOV

Zgodovina naših krajev v Jurčičevih delih (raziskovalne naloge)

Praznujemo 170-letnico rojstva našega rojaka Josipa Jurčiča. Zagotovo ste bili že vsi na Muljavi, kjer mu je »tekla zibelka«.

Tudi nekaj njegovih del ste že spoznali, nekaj pa smo jih »skrili«. Mladi Jurčič je bil silno radoveden otrok. Svojega deda je poslušal z odprtimi očmi in ušesi. Zanimala ga je zgodovina naših krajev, posebneži, ljudske pravljice ... V njih je iskal »zrno resnice« in jih povezoval s svojimi literarnimi pripovedmi.

Poleg številnih Jurčičevih knjig v naši knjižnici so v naših krajih ohranjene še nekatere druge znamenitosti, ki so pritegnile že pisateljevo pozornost.

Bodite tudi vi mladi raziskovalci in s pomočjo kratkih odlomkov iz Jurčičevih del poiščite, iz katerega dela je odlomek in kje se dogaja.

Naslovi raziskovalnih nalog:

1. Ne boš ti meni hodil v zelje
2. »Lonec bi se bil rad zdrobil, samo preobrniti se ni hotel«
3. »Dajmo, zgradimo si vas okoli in okoli, da ne bo mogel nihče iz vasi, nihče v vas«
4. Pokusje
5. Slovenski janičar
6. »Veliko ognjev je gorelo in obsevalo črno temo«
7. Pomoč je prišla iz lipe
8. »Če ne verjameš, pa pojdi gor v grad. Tam še vedno tisto puško hranijo ... »
9. Obrhek, Obrščanje, Obrščak
10. Hudiča je na pol presekalo ...
11. Slemenice, Polesek
12. Grad Rojinje

Splošna navodila:

1. Izberi si raziskovalno nalogo.
2. Preberi zapisani odlomek iz Jurčičevega dela.
3. Razišči:
 - Iz katerega dela je odlomek. Poimenuj izvirnik.
 - Kje se dogaja. Na internetu ali v knjigah v šolski knjižnici poišči zanimivosti kraja, ki ga opisuje Jurčič.
 - Navedi književne osebe iz odlomka.
 - O čem govori odlomek?
 - Odgovori na dodatna vprašanja pri vsaki nalogi.
4. Nadaljuj zgodbo. Prepusti domišljiji prosto pot.
5. Ilustriraj najbolj napet/smešen/žalosten prizor iz pripovedi.
6. Zgodbo aktualiziraj (ali se danes dogaja kaj podobnega).

7. Pripravi razstavo z likovnimi izdelki na izbrano temo; priloži še spise.
8. Domače raziskovanje: Poišči koga iz svojega kraja, ki bi ti lahko povedal še kaj zanimivega o dogodku, ki ga je opisal Jurčič.
9. Še malo o knjigi, kjer je zgodba objavljena:
 - Kako si jo našel v knjižnici?
 - Kaj ima zapisano na naslovnici, kaj lahko izveš iz prvih notranjih listov?
 - Kako boš citiral misel iz pripovedi?
10. Vpiši dela v zemljevid Naši kraji v delih Josipa Jurčiča
11. Izsledke pripravi za objavo v etnološkem časopisu Potujemo skozi čas z naslovom Po stopinjah Jurčičevih literarnih junakov, letnik VII., št. 2.

ZEMLJEVID NAŠIH KRAJEV V DELIH JOSIPA JURČIČA

Zemljevid je prilagojen po ilustraciji Anke Švigelj Koželj v knjigi Krvapive

Naloge pripravila:

Zlata Kastelic, prof.

Izbor ilustracij:

Branka Lah, šolska knjižničarka

»Ne boš ti meni hodil v zelje«

Kozel Lisec je bil privezan v veži Drnuljeve hiše. Vsak si ga je lahko sposodil: otroci, odrasli, tudi psi so radi lajali nanj ... Tako jo je nekega dne ucvrl po Višnji Gori. Zagledal je prelep zelenjavni vrt Andraža Slamorezca in si želel sočne zelenjave. Samo želel!!!

»Lonec bi se bil rad zdrobil, samo preobrniti se ni hotel«

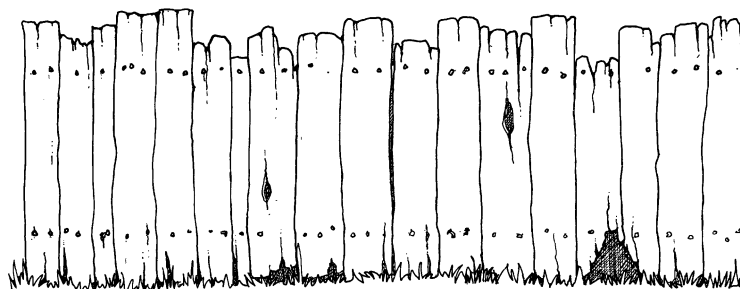
Vir ilustracij: J. V. Valvasor, Slava vojvodine Kranjske

»Med tem pripovedovanjem tedaj se je prikazala vsa Višnja Gora, mesto in stari trg, izza hriba in ded so mi kazali: »Lej, Jožek, to mesto je mesto raztrgana Višnja Gora.«

»Oče, zakaj pa pravite – raztrgana - Višnja Gora, kdo jo je pa raztrgal?« vprašam jaz.

»Dajmo, zgradimo si vas okoli in okoli, da ne bo mogel nihče iz vasi, nihče v vas«

"Ko prideva že blizu Stične, mi kažejo ded s tršljikovko: "Lej, tamle na strani, le-ona vas je _____. Njega dni je bila velka kuga po svetu; črna kuga se ji je reklo. Tačas je bilo v _____ hudo, da Bog nas varuj. Neki vaščan je bil - ne vem, kako so mu že rekli, trska! - ta je bil prvi zanesel kugo v naše kraje, kupčevaje daleč po svetu. V _____ ni bil še nihče za kugo bolan. Zbero se _____ in pravijo: Pomrli bomo; naši sosedje imajo že vsi kugo, ki jo je oni prinesel s tujega, in preden bo osemindvajset ur, bomo jo že mi imeli. Dajmo, zgradimo si vas okoli in okoli, da ne bo mogel nihče iz vasi, nihče v vas. Tako se ubranimo črni kugi. Kadar bo minila, da bodo hodili ven." _____ odpremo zopet vas, drugi noter, mi pa

Pokusje

Na dan sv. Bernarda je bil v Stični sejem. Jurčiču je njegov ded obljubil, da mu bo na sejmu kupil klobuček ...

»Prideva v Stično. Semnja ne bom popisoval. Moj ded so klobuk do zadnje dlačice ogledali in ocukali, preden so ga kupili ...

Ded pa ni samo kupoval, ampak je Jurčiču povedal nekaj zanimivosti o samostanu. V Brezovščkovi hosti je bila (je) jama. Menihi so ponujali kar nekaj denarja tistemu, ki bi šel jamo pogledat. Kmalu se je ponudila priložnost. ||

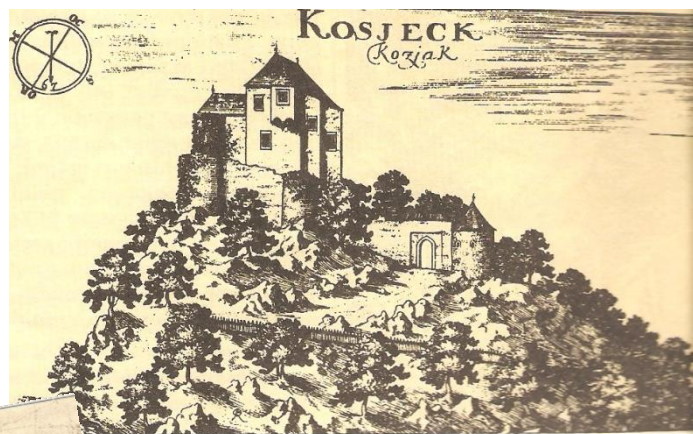
Podložnik Kadunjčar se je hudo zameril opatu; tako so v samostanu sklenili, da ga spodijo iz njihove kajže – ali pa – gre pogledat, kaj je v jami.

Kadunjčar, pravi mož in oče, ni hotel izpostavljati svoje družine, zato je sprejel izziv.

Slovenski janičar

»...oznanili veselo novico, da pride pravi mladi gospodar Jurij. V gradu veselja ni bilo ne konca ne kraja, ko se je razširila ta novica, zlasti med starejšimi hlapci.

Marko Kozjak vendar ni dolgo užival veselja, živeti pri svojem sinu ...«

»Veliko ognjev je gorelo in obsevalo črno temo ...«

»Kako poldrugo uro od Stične izvira pod skalnim hribom na dolenskem Kranjskem reka Krka. Prihaja na dan v dveh izvirkih, ki sta pa sila blizu drug drugega ... Bila je

ta jama v nekdanjih časih okoli bivajočim stanovalcem pribežališče in zavetje pred Turki. Tako je bila tudi leta 1475., ko se je godila naša povest, privrela velika množica v jamo zavetja iskat ... V jami pa, v obokani sredini pod zemljo po raztreseni slami, je ležalo in sedelo za tri vasi ljudi. Veliko ognjev je gorelo in obsevalo črno temo ...«

... saj vidite, da se vsakemu izmed nas lahko primeri, da umrje od davi do drevi, od nocoj do jutri zjutraj, zlasti ker se je smrt v naši deželi udomačila; Turki jo trosijo. Zato jaz pravim, ne dajmo se!»

Pomoč je prišla iz lipe

»Na severni strani tik obzidja je stala lipa. Na deblu je visela že od nekdaj podoba Matere božje; zadaj za podobo so se pa bili v votlem deblu sršeni zaredili. Predrznemu janičarju je bilo v glavo padlo, da bi se dalo z drevesa veliko škode storiti stiskanim kristjanom. Spleza tedaj med veje in res je njegova strela zadela nekaterega borilca za zidom ... Bog pošlje za zdaj drugega, sicer majhnega, vendar hudega pomočnika.

Turek je bil podobo Matere božje brcnil z drevesa in tako razdražil žival v drevesu. Naglo prihrume sršeni iz dupla, vse rumeno jih je bilo okrog, in jeli so pikati Turke pod drevesom. To videti, raste kmetom srce in Turki, ki so se imeli braniti zoper orožje kmečko in razdražene sršene, morali so se umakniti in otepati zabuhle obraze pred sitno, jezno živaljo.»

»Če ne verjameš, pa pojdi gor v grad. Tam še vedno tisto puško

Ilustrator Maksim Sedej

hranijo ...«

Lahko si je misliti, kako je bilo Domnu. Oprt na svojo debelo gorjačo, je srepro gledal v tla ... Zdaj se je razjasnila marsikaka beseda materina, ki je popred ni razumel; spomnil se je, da je govorila o očetu, ki ni samo tak kakor drugi ljudje, ampak še kaj drugega, da mu je obetala dote dovolj in vendar sama ni imela ničesar, samo kar je z roko priredila itd. Vse to je potrjevalo beračevo pripoved.

In vendar ne! Kako bode tisti njegov oče, ki ga je edini grdo pogledoval, ki ga ni mogel videti, da ne bi zvlekel obrvi in zgrbančil čelo!

Vir fotografije: www.gradovi.net

Obrhek, Obrščanje, Obrščak

Obrhek se pravi vasi samo zato, kjer je stavljena ob vrhu na levici že imenitne doline, kjer je bil grajski ribnjak ...

Obrhek, ves do kraja, s Krjavljevo kočo vred, je imel 22 številčk nad hišnimi vrati. Da so bile hiše po večini lesene ali samo ometane, da so bili posamni tramovi, čeravno iz bukovine, vendar že črvojedni in črno zakajeni, da so bile nekatere strehe ... s slamo prekrite ... nam potrjuje že izrečeno verjetnost, da je bil Obrhek star.

Dasiravno so možakarji včasih malo porentačili in pokleli, dasiravno so obrški fantinje ... sešli se na večer sredi vasi, polegli pod velikim čampljevim drevesom in kako staro pesem zaokrožili ..., so bili Obrščanje pobožnejši kot vsi njihovi sosedge okrog in okrog.

... v sredi Obrhka je stalo leseno znamenje ... pred katerim se je vsak vaščan mimo gredoč spoštljivo odkrival ... četudi je šel od krčmarja Obrščaka ves vinski in ves težak.

... imel je Obrščak vsaj toliko dobrega do njih (dolžnikov), da so rekli: »Nič napačen mož ni to.«

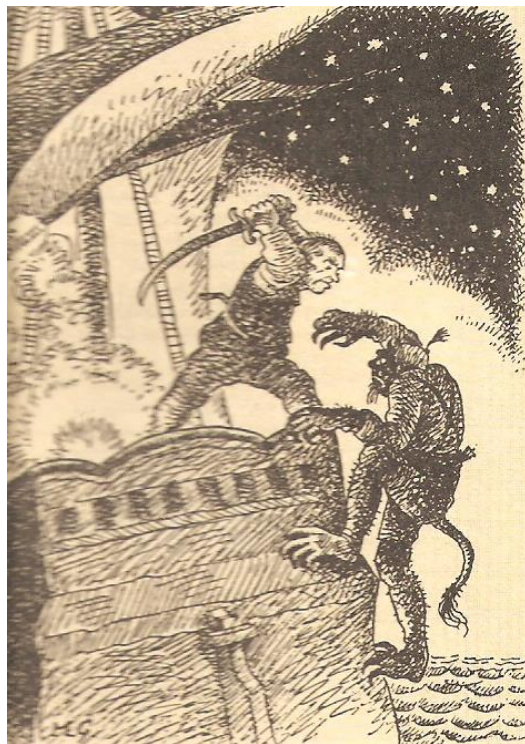

Hudiča je na pol presekali ...

Obrščanje trdijo, da niso razen desetega brata Martina Spaka nikogar za večje čudo imeli ko Krjavlja.

Bil je ta mož že čez šestdeset let star, srednje velikosti, pa precej životen. Lica je bil zabuhlega, čela nazaj visečega in nekaj čudnega, pol škilavega pogleda. Oblečen je bil pozimi v suknjo, ki je bila bogve kdaj vojaška in iz plavega sukna, kateri se pa zdaj iz množice pomečkov, zaplat in lukenj, z vlaknom in niti zapletenih, že ni poznalo, katera barva in zaplata je prvotna ... na glavi je imel klobuk s širokimi kraji ... hišo si je postavil na pusti Obrščakovi njivi tik hoste ... smolo nabiral, jo kuhal in prekuhal in prodajal ...

Dejali so, da je Krjavelj dobra duša, samo malo neumen.

Ilustrator Maksim Gaspari

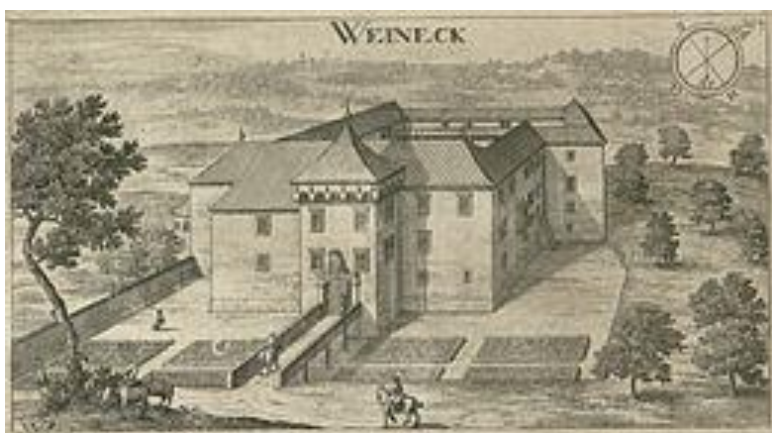
Slemenice, Polesek

Slemenice so stale na nizki višini. Vrt, z gostim sadjem preraščen, katerega je sinoči le na pol videl, razprostiral se je po rebri posebno lepo na južno stran. Precej za vrtom pa se je začel travnik ob obeh plateh malega potoka, ki se je daleč po vedno ožji dolini med vrbovimi grmi vil in bleščal v jutranjem soncu. Tudi velika samotna lipa, ki je ponosno na samem raztezala široko razraščene veje, dala se je s strani zapaziti. Konec dolgega žleba se je potok nalival v dolg ribnjak, ki je bil majhnemu jezeru podoben. Na obe plati Ribnjaka pa se je vzdigovala strmina, na desni strani gosto preraščena, ne levi pa gola, kamnita tja do vasice, ki se je na vzišenini stoje, okolici lepo podala.

Med gradom in vasjo je bila majhna podružna cerkvena z ograjenim pokopališčem, katero so bili nekdanji slemeniški gospodje postavili ... Proti vzhodu čez vrt in čez travnik pak je Kvas videl posamezno večje domovanje ... Visoki macesni in redno nasajene lipe so kazale na gradič. To je bil Polesek.

Grad Rojinje

Vir ilustracije: J. V. Valvasor, Slava vojvodine Kranjske

Na nevisokem, okoli in okoli z zelenim poljem obmejenem hribcu je stal mali gradič Rojinje. Proti zahodu so ga varovali visoki skalnati skladi iz stvarnikove roke; na drugi strani pak, kjer se je lažje prišlo do zidanja, branil ga je globok prekop in visok zid. Posestva okrog ravno ni bilo veliko; vendar Rojarji so kakor umni gospodarji in mirni gospodje znali v tihih časih varčno in pametno živeti in so si tako

lepo premoženje v drugem blagu napravili. Male vasice okrog, ki so na Rojinju tlako delati imele, bile so

OSNOVNA ŠOLA STIČNA

JOSIP JURČIČ

GRAD ROJINJE

Barbara Glavan

Urška Vidmar

Stična, april 2014

KAZALO

1	VSEBINA POVESTI GRAD ROJINJE	1
2	O KNJIGI, KJER JE ZGODBA OBJAVLJENA	2
2.1	Kako si jo našel v knjižnici?	2
2.2	Misel iz prebranega besedila	2
3	ALI SE DANES DOGAJA KAJ PODOBNEGA?	2
4	KNJIŽEVNE OSEBE	3
5	KJE SE DOGAJA POVEST	4
5.1	Grad Rojinje	4
5.2	Višnja Gora in višnjanske vislice	10
6	KDAJ SE DOGAJA?	11
7	NADALJEVANJE ZGODBE	12
8	VIRI	12

1 VSEBINA POVESTI GRAD ROJINJE

Franc Rojar, lastnik gradu Rojinje in Rojarjev posinovljenec Vilibald, se vračata iz bitke pri Sisku. Na poti domov hoče Vilibald umoriti graščaka, saj bi se rad poročil z njegovo ženo in prevzel posestvo. Ranjenega Rojarja najdeta drvar in njegov sin in ga odneseta v svojo kočo, kjer počasi okreva.

Na gradu Rojinje je živela še Anica, Rojarjeva hči iz prvega zakona. Mačeha je z njo zelo grdo ravnala, zato je v mrzli zimi odšla v gozd, da bi našla očeta.

Aničin oče okreva in izve, kaj se dogaja na njegovem gradu. Na poti domov ravno pravi čas najde Anico v zasneženem gozdu. Vilibald in njegova žena sta pobegnili, ko sta izvedela za Rojarjevo vrnitev. Vilibald se pridruži razbojnikom, zato ga obesijo v Višnji Gori.

Mnogo let kasneje se Anica pripravlja na poroko. Na poti sreča beračico. Beračica je bila njena mačeha. Umrta je ravno na dan, ko naj bi se Anica poročila, zato so poroko odložili. Rojar je ukazal prirediti veličasten pogreb za svojo ženo.

Čez nekaj mesecev se je Anica poročila in nato dolgo let živela srečno.

Zgodba o nezvesti graščakinji, kot jo opisuje povest Grad Rojinje, je izmišljena.

2 O KNJIGI, KJER JE ZGODBA OBJAVLJENA

2.1 Kako si knjigo našel/a v knjižnici?

Barbara: »Knjigo imam v domači knjižnici. Dobila sem jo kot darilo Kulturnega društva Josipa Jurčiča Muljava.«

Urška: »Knjigo sem našla v šolski knjižnici.«

3 MISEL IZ KNJIGE

»Najlepša misel iz besedila je naslednja: LE VKUP DRŽIMO!«

To misel pove hlapec, ko jih Vilibald nažene z gradu in vrže iz službe:

»Nič se ne bojte,« reče hlapec. »Še je dosti poštenih gospodov, službe se ne manjka. Naš volk ima pa tudi dan na dan manj prijateljev. Saj nismo nič storili. Le vkup držimo, pa se bo nas bolj bal, ko mi njega.«

4 AKTUALIZACIJA

Jurčič je opisal dogodke, ki so še danes aktualni:

- Umor iz koristoljubja (Vilibald poskuša umoriti Rojarja, da bi si pridobil ženo in bogastvo).
- Nezvestoba (nezvesta graščakova žena).
- Nesebična pomoč (drvar pomaga Rojarju okrevati).
- Vojne (bitka pri Sisku).

5 KNJIŽEVNE OSEBE

Franc Rojar

Franc Rojar je bil lastnik gradu Rojinje in gospodar petih vasi v zakotnem kraju Dolenjskega. Star je bil petinštirideset let in močan. Obraza ni imel lepega, imel je prevelik nos. Bil je dobrega srca.

Vilibald Polut

Vilibald je bil sirota. Franc Rojar ga je vzel v svojo hišo in ga imel za svojega sina.

Bil je šibkejše postave in čeden. Jurčič opisuje, da je bil njegov pogled lisičji in hudoben.

Rojarjeva druga žena

Grajska gospa je bila Rojarjeva druga žena. Stara je bila kakih štiriindvajset let, zelo lepo oblečena in nenavadne telesne lepote.

Anica

Anica je bila Rojarjeva hči iz prvega zakona. Stara je bila sedem let. Mačeha je z njo zelo grdo ravnala.

Črtek

Črtek je bil posebnost, ki je hodil po svetu in »s svojo poljšjo, lisičjo in drugo mastjo in s svojimi rožami ljudi in tudi živali zdravil«. Pozdravil je tudi ranjenega Rojarja.

Drvar, njegov sin Štefe in hči Reza

Živel so ob Kolpi. Našli so ranjenega Rojarja in mu pomagali, da je okreval. Iz hvaležnosti jim je Rojar dal hišo blizu gradu.

Jernej

Jernej je bil ostareli služabnik na gradu.

Mica Trobljevka

Mica Trobljevka je bila krčmarica. Bila je vdova in je sama gospodarica. Ni ji bilo treba tlačaniti na Rojinju. Pri njej so popotniki večkrat prenočili.

6 KJE SE DOGAJA POVEST?

Zgodba se dogaja na gradu Rojinje, v Višnji Gori in bližnji okolici.

6.1 Grad Rojinje

Grad Rojinje naj bi bil grad Kravjek. Valvasor je grad poimenoval Weinek.

Domačini razvalinam gradu Kravjek pravijo Roje. Cerkevica pod gradom se še danes imenuje Podbenek, kar naj bilo skrajšano iz besed »pod Weinekom«.

Slika 1: Cerkev Podbenek

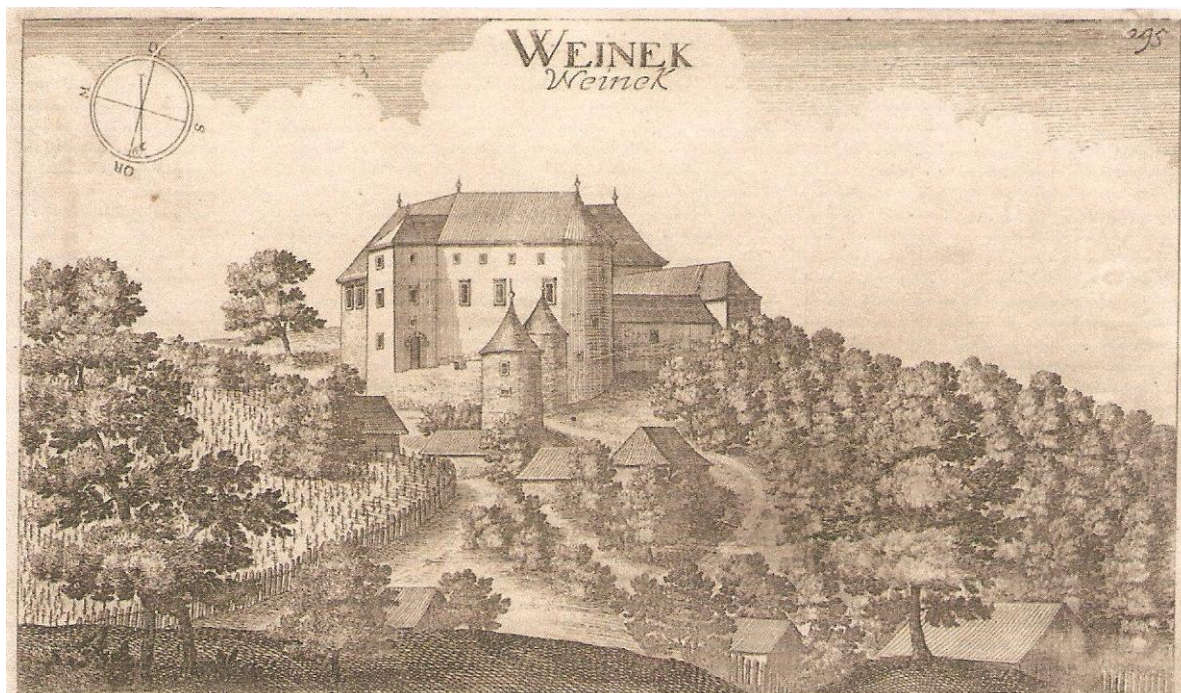

Cerkev so dali zgraditi lastniki Kravjeka, ob cerkvi pa je pokopan tudi eden izmed zadnjih lastnikov gradu August Fedransberg.

Slika 2: Nagrobnik Foedrantspergov

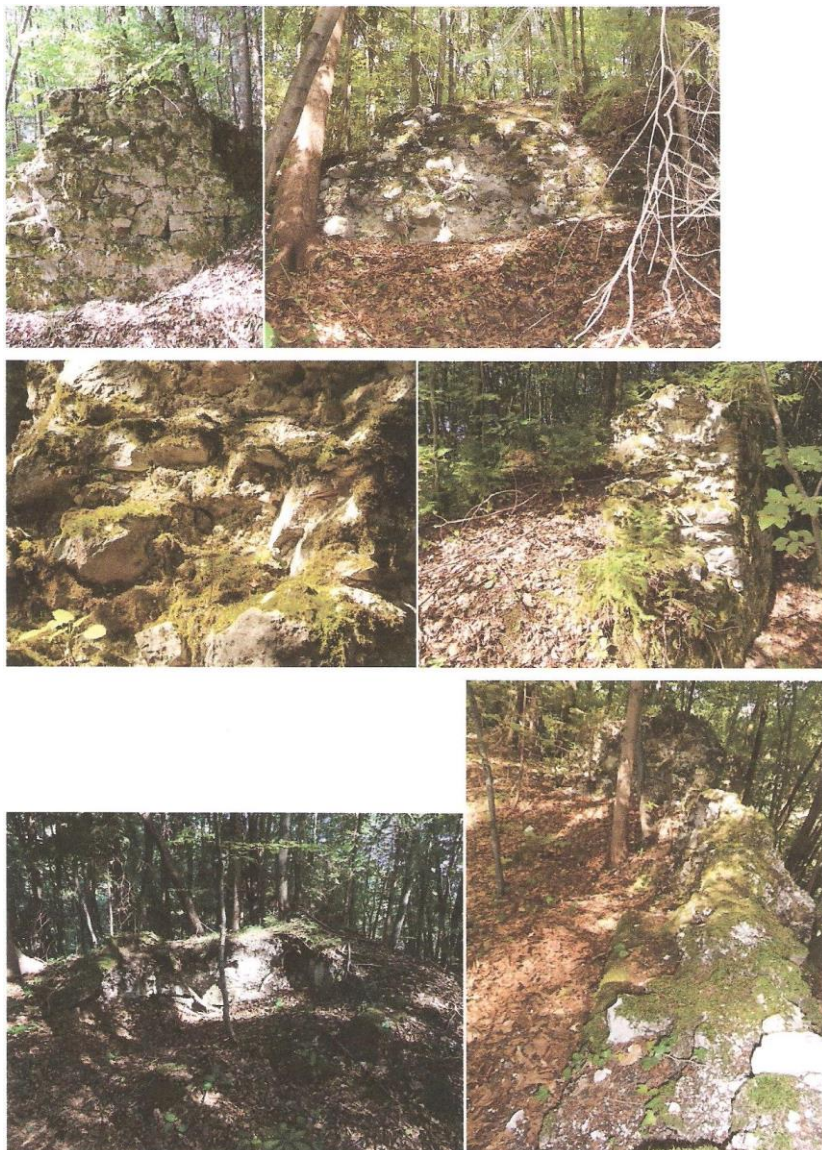
Slika 3: Valvasorjeva upodobitev gradu Kravjek iz leta 1679

Slika 4: Razvaline gradu Kravjek - fotografija v časopisu Slovenec iz leta 1931

Slike 5: Razvaline gradu Kravjek ali Roje danes

Grad Roje je bil zgrajen v 12. stoletju in je zamenjal več lastnikov. Leta 1433 je grad prišel v roke stare kranjske plemiške rodovine Raubarjev, ki so bili najzanimivejši lastniki.

V Dolenjskih novicah št. 14 iz leta 1885 piše:

»V gradu Kravjek ali Roje je bila prostrana sobana in na steni je bil narisan v naravni velikosti s silno dolgo brado Andrej Eberhard Rauber. Visok je bil tri vatre in brado je imel do tal, tako dolgo, da se mu je nazaj vihala. Močan je bil tako, da je navadno konjsko podkvo prelomil kakor »kifelc«. Kadar je bil k cesarju poklican, prišel je peš in brada mu je vihrala na dve strani kakor čez sredo prerezana zastava, ki jo sapa maje; korakal je prav po moško med množico radovednega in zijalastega ljudstva.«

V knjigi Močni Baron Ravbar (leto 1858) piše: *»Vojvoda Ingo je posebno šego vpeljal, da so trije plemenitniki imeli posebne pravice dovoljene. Eden je smel povsod kositi, drugi povsod požigati, tretji povsod ropati, kjer se mu je zazdelo. Tista rodovina, ki je imela pravico ropati, je od tod po nemški besedi ohranila ime Ravbarjev.«*

Zgodba govori, da se je močni Ravbar boril za roko cesarjeve hčerke Helene z močnim Španjolcem. V borbi je Ravbar zmagal in cesar Maksimilijan mu je izročil nevesto.

Slika 6: Andrej Eberhard Ravbar, naslovnica knjige Močni baron Ravbar iz leta 1858

6.2 Višnja Gora in višnjanske vislice

Jurčič v svojih delih večkrat omenja Višnjo Goro in njene prebivalce večkrat zbode. Tako je tudi v povesti Grad Rojinje:

»Prišel je bil Črtek v mraku do mesta Višnje gore. Pa mestjanje, že od nekdaj malo bolj ošabni ko navadni ljudje, niso mu bili nič po volji, ker niso hoteli nič kupovati od njega.«

Josip Jurčič v povesti Grad Rojinje omenja višnjanske vislice. Po domače so jim rekli višnjanske gavge.

Mestne vislice niso stale vrh hriba Peščenika proti Stehanu, temveč vrh prvega klanca iz Višnje Gore proti vasi Peščeniku, tam, kjer zavije od državne ceste cesta na Veliko Loko in v Žalno. Na prostoru, ki ga opisuje Jurčič v »Gradu Rojinje«, so stale francoske vislice. Tu so obešali Francozi tolovaje in režimske nasprotnike. Še v devetdesetih letih je stal tu preostali kol francoskih vislic. Vir: Jutro: Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko (05.08.1928, letnik 9, številka 182).

Mestni arhiv še vedno hrani zapiske o sodbah mestnih sodnikov, ki niso poznali šale. Tako beremo v arhivu: *»Dne 23. aprila 1713. leta je bil zaradi tatvine po deželno-sodni gosposki v Višnji gori zaprti zločinec imenovan Matija Vendion na rotovžu obsojen na smrt na vislicah in je bila kazen izvršena.«*

Ves »protokol« obsega par vrstic. Dne 13. aprila, sezona za obešanje je bila torej spomladi, 1715. leta je bil obešen neki Gregor Zupančič iz Višnje gore in z vislicami vred sežgan.«

O vislicah je krožila tudi naslednja anekdota (vir: Slovenski narod (19.08.1877, letnik 10, številka 188):

Ko sva na hrib Stehan privozila, kazal mi je voznik dva skupaj stoječa hribca in dejal: „Tukaj so stala vešala (mož je rekel „gavge“) višnjanske. Pa so enkrat Žužemberci imeli nekega obsojenca in so prosili, da bi ga smeli na višenjskih gavgah obesiti.

„Ne, rekli so Višnjani, gavge so samo za nas in za naše otroke.“

7 KDAJ SE DOGAJA?

Povest se začne leta 1593, nekaj dni po bitki pri Sisku.

Bitka pri Sisku je takrat res bila. To je bila pomembna bitka med krščanskimi in osmanskimi četami. Odvijala se je pri današnjem Sisku (Hrvaška). S to bitko so se končali močnejši osmanski vpadi na naše ozemlje. Kranjskim četam, vsega skupaj približno 5000 mož, je poveljeval Andrej Turjaški. Osmanska vojska je štela približno 12000 mož.

Dne, 22. junija, na dan sv. Ahaca, se je začela odločilna bitka in se je končala s porazom osmanske vojske.

Slika 7: Upodobitev bitke pri Sisku na Valvasorjevem bakrorezu iz 16. stoletja

Upodobitev bitke na Valvasorjevem bakrorezu iz 16. stoletja

Še danes v spomin na zmago vsak dan ob 14. uri zvoni zvon zagrebske stolnice.

8 NADALJEVANJE ZGODBE

Anica je živela srečno s svojim možem Petrom. Vsako leto se je šla zahvaljevat za svojo srečo v cerkev pod Benekom. Nekega dne, ko je šla proti cerkvici, je srečala tihotapce, ki so tovorili tobak. Ker jih je zalotila pri tihotapljenju, so jo hoteli umoriti. Anica je bila prelepa in nihče od tihotapcev je ni želel umoriti z mečem, zato so se odločili, da jo vržejo v jamo v podzemlju.

Na gradu so jo pogrešili, zato so na pomoč poklicali močnega viteza Ravbarja. Ker niso vedeli, kje naj iščejo Anico, so na pomoč poklicali desetega brata, ki vse ve. Deseti brat jim je povedal, da bodo Anico našli v jami. Vitez Ravbar je odhitel k jami in svojo izjemno dolgo brado uporabil kot vrv. Anica se je oprijela dolge brade in splezala iz jame.

V spomin na srečno rešitev je na steno največje sobane v gradu narisala sliko močnega Ravbarja z dolgo brado.

9 VIRI

Slovenski narod, 19.08.1877, letnik 10, številka 188.

Jutro: Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko: Jurčič in Višnja gora. 05.08.1928, letnik 9, številka 182.

Jutro: Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko: V Jurčičevem kraljestvu. 07.10.1926, št. 240 knjiga Močni Baron Ravbar, leto 1858.

Wikipedija

Sto gradov Slovenije

Internetna stran: muljava.si

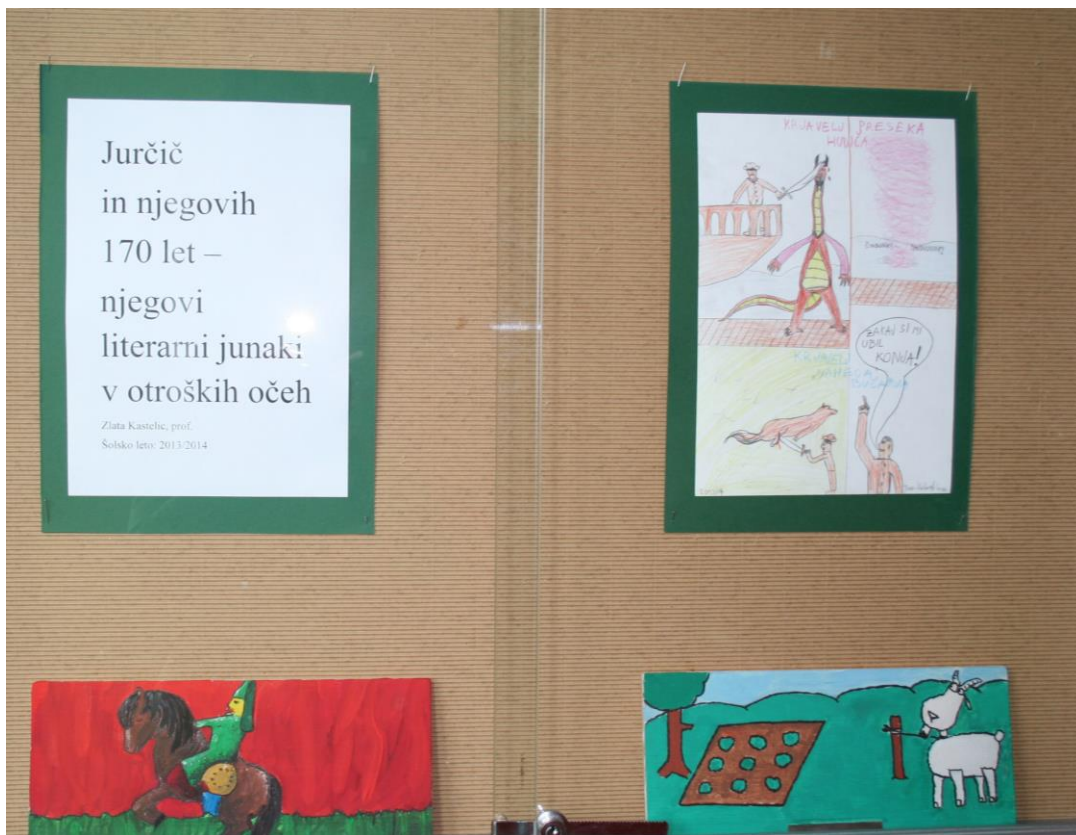
Časopis Slovenec, št. 29, 19.7.1931

Dolenjske novice, št. 14, 15.7.1885

Dolenjske novice, št. 15, 1. 8.1885

Po Dolenjski od Škofljice do Bogenšperka, Kulturnozgodovinske ekskurzije

Razstava »Jurčič in njegovih 170 let – njegovi literarni junaki v otroških očeh« likovnih del (risbe in panjske končnice) na matični šoli

Vtisi o prebranih Jurčičevih delih – »sporočila« Josipa Jurčiča in njegovih literarnih junakov

Mentorica: Zlata Kastelic, učiteljica slovenščine

Spoznali sva veliko zgodb o graščakih, ki so živeli na tem območju, nekaj starih vaških »čenč« in Jurčičevo življenje. (Barbara in Urška, 7.b)

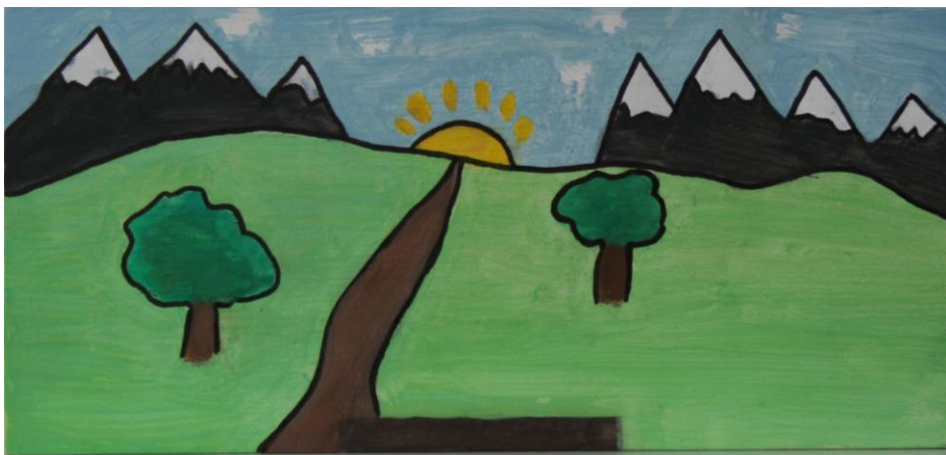
Jurčič je bil dober človek; pisal je resnične zgodbe; marsikatera se »dogaja« tudi danes. (Ana, Gašper, Zala, 7.b)

Pri knjigi Jurij Kozjak mi ni bilo všeč, ko je Marko ubil cigančka. Zelo me je presenetilo, kako so Turki izurili Jurija v vojskovanju. (Matevž, 7.b)

Izvedel sem, da Jurčič ni maral nasilja. Tudi meni ni bilo všeč, ko je Marko ubil malega cigančka. Kaznovanje Petra mi je bilo všeč. (Sandi, 7.b)

O tem, kdaj se koga kaznuje s smrtjo, bi vsekakor moralo odločati sodišče. Tudi v »starih« časih. To mi v knjigi ni bilo všeč. Pa še nekaj o osebah: Jurij – nikoli ni spoznal svojega očeta. Peter – zloben, ne drži besede, zmeraj se samo prepira. Marko – prijazen, miren. (Luka, 7.b)

Iz knjige Vrban Smukova ženitev sem izvedel, da nikoli ne smeš spremeniti vere – tudi za veliko denarja ne niti zaradi ljubezni. (Andraž, 7.b)

Jama, po kateri se pride na drugi svet; Katja Brlek, 8.c, 2013/2014

Izvedel sem, da ljudje včasih ne ravnavo prav z živalmi, tako kot v zgodbi Andraž Slamorezec toži kozla in ga pošlje na sodišče. Ugotovil sem tudi, da so sodišča »nora«, saj sodijo tudi kozlom – a najbrž se je Jurčič hudo ponorčeval iz nekaterih ljudi. (Tim, Žan, 7.b)

V pripovedi Jurij Kozjak izvemo zgodovino gradu Kozjak in o ljudeh oz. graščakih, ki so živeli v njem. Izvemo tudi o turških vpadih na to ozemlje. (Lidija, 7.b)

Zgodba o Juriju Kozjaku je zelo čustvena. Meni je všeč konec, ker je zelo vesel. (Urška, 7.b)

V knjigi, ki sem jo prebrala, so prizori zelo dramatični in žalostni. Veliko stvari se danes ne dogaja več, saj se ljudje poročajo iz ljubezni, včasih pa so se iz koristi. Lepa Vida je prijazno dekle, ki je bilo nesrečno zaradi svojega zakona. (Lara, 7.b)

Jurčič je veliko stvari pisal iz takratnega vsakdanjega življenja, npr. varanje. Lepa Vida je zelo prestrašena in žalostna, bila pa je tudi nezvesta svojemu možu. Zdi se mi, da je na svetu nekaj »Lepih Vid«. (Enja, 7.b)

Ubogi kozel; Patricija Kremžar, 9.b, 2013/2014

Iz knjige Domen, ki jo je napisal Josip Jurčič, sem zvedela, da je bilo življenje v preteklosti zelo kruto. Ljudje se večinoma niso poročali iz ljubezni. Pomembno je bilo bogastvo in privolitev staršev.

Med branjem zgodbe sem bila žalostna. Najbolj pretresljivo se mi zdi takrat, ko ljudje umirajo. (Kristina, 7.b)

Mislim, da je grozno, ker oče noče priznati svojega otroka. Tudi, ko hoče sin ubiti svojega očeta zaradi sovraštva in grdega ravnanja s sinovo materjo. (Martina, 7.b)

O Jurčiču sem izvedela, da piše tako žalostne kot vesele zgodbe. Te se dogajajo po različnih dolenjskih krajih (Višnja Gora, Malo Hudo ...) Večina Jurčičevih zgodb govori o času turških vpadov ... Knjiga Domen je zelo kruta zgodba. V njej je opisano, kako so ljudje včasih živeli in kako »nesramno« je bilo življenje takrat. Ko sem jo prebrala, sem bila čisto iz sebe – saj je lastni oče ubil svojega sina Domna. V zgodbi se mi tudi ni zdelo prav, da gospod Sova ni želel priznati, da je Domen njegov sin. (Kaja, 7.b)

Jurij Kozjak; Anita Maver, 9.a, 2013/2014

»Spoznala sem, kako se pride na drugi svet«

V petek smo imeli kar tri ure slovenščine. Hitro so minile, saj smo brali Jurčičevo zgodbo po lastnem izboru. Odločila sem se za tisto, ki pripoveduje o »jami, po kateri se pride na drugi svet«. Prvič sem slišala za to zgodbo. Te tri ure so mi bile zelo zelo všeč, ker so bile zanimive. (Petra, 6.a)

Zanimiva in poučna izkušnja

V petek, 18. 4. 2014, smo se v šoli pogovarjali o Josipu Jurčiču. Razdelili smo se v skupine. Vsaka skupina je dobila eno od mnogih del Josipa Jurčiča. Rešiti smo morali tudi delovne liste, ki so se nanašali na temo zgodbe. Reševali smo naloge na temo zgodbe Jama, po kateri se pride na drugi svet. Prva in druga naloga je zahtevala odgovore na vprašanja, tretja pa ilustracijo dogodka, ki nam je bil najbolj všeč. List smo razdelili na štiri dele in se lotili risanja. Po končanem delu smo vse oddali učiteljici Zlati Kastelic.

Tak način sprejemanja znanja je bila zelo poučna in zanimiva izkušnja. Meni je bilo zelo zabavno, da smo se o Josipu Jurčiču veliko naučili, saj je od njegovega rojstva minilo že 170 let.

Kaj sem izvedela:

- Da se je rodil 4. 3. 1844.
- Umrli zelo mlad (37 let).
- Napisal prvi slovenski roman Deseti brat.

- Napisal veliko zgodb.
- V zgodbah je veliko narečnih besed, ki jih nisem razumela.
- Veliko zgodb mu je povedal dedek, on pa jih je napisal na list papirja. (Ina, 6.a)

Želim si, da bi še kdaj na takšen način spoznavali naše pesnike in pisatelje.

Ura slovenščine mi je bila zanimiva, saj sem na nevsiljiv in z veliko svoje ustvarjalnosti spoznavala dela Josipa Jurčiča. Sicer so me motile nekatere besede, ki jih nisem razumela, a nam jih je učiteljica razložila. Ugotovila sem, da se jezik spreminja in razvija in ni mrtev.

Prebrala sem zgodbo o kugi, ki je divjala po naših krajih. V vasici, z imenom Veliko Črnelo, so se proti bolezni zavarovali na poseben način. Ogradili so se in nikogar niso spustili ne noter ne ven. Seveda jim to ni nič pomagalo – kljub temu so vsi pomrli. To si razlagam tako, da tudi v najtežjih trenutkih ni dobro, če se osamiš in misliš, da boš tako lažje preživel.

Ker naša učiteljica dela razstavo o Josipu Jurčiču, smo zgodbe tudi ilustrirali.

Želim si, da bi še kdaj na takšen način spoznavali naše pesnike in pisatelje. (Klara, 6.a)

Sosedov sin; Nika Kovačič, 9.a, 2013/2014

Veliko sem se naučil o Jurčiču ...

... pa tudi angleščina nam je odpadla. V petek smo se pogovarjali o Josipu Jurčiču. Dobili smo kratko besedilo, ga prebrali in odgovorili na zastavljena vprašanja. Za konec smo besedilo še ilustrirali. (Jure, 6.a)

Turki so ugrabljali otroke

V skupini sem bila z Ino, Majdo in s Petro. Vsaka je prebrala delček zgodbe. Spoznala sem, da so bili Turki nekdanj strašni; pobijali so ljudi, ugrabljali otroke – to se mi je zdelo najbolj grozno – za povrh vsega je izbruhnila kuga ...

Ta dan mi je bil zelo zanimiv; zelo smo se zabavali. (Patricija, 7.b)

Sladko življenje v »drugem svetu«; Kristjan Glušac, 8.c, 2013/2014

Kdo pa danes krade otroke?

Turki najbrž ne, vsaj na takšen način, kot sem ga spoznala iz zgodbe, ki jo je napisal Josip Jurčič, ne! Da bi jih urili za vojake?! Najbrž za koga lahko postanejo poceni delovna sila ... kakorkoli že, petek in slovenščina sta mi bila všeč. Petek zato, ker je sledil vikend, slovenščina pa zato, ker smo se imeli »fino« in smo se mimogrede naučili veliko novega o Jurčiču. (Majda, 7.b)

»Tri ure« Josipa Jurčiča

Vse se je začelo po malici pri slovenščini. Učiteljica nam je dala odlomke zgodb Josipa Jurčiča in nas razdelila v skupine. Jaz, David, Jan in Jure smo bili v eni skupini. Besedilo, ki smo ga dobili, je govorilo o napadih Turkov.

Prvo uro smo se prebijali skozi tekst, drugo uro smo odgovarjali na vprašanja, tretjo uro pa smo risali. List smo razdelili na štiri dele in slike narisali po zaporedju.

To so bile najbolj zabavne ure slovenščine do zdaj!!!

Vse skupaj je bilo kar naporno in ne vem, kako je lahko Josip Jurčič tako znan.

Izvedel sem, da je Jurčič napisal tudi dramsko besedilo in da je živel na Muljavi. (Miha, 6.a)

Kozel Lisec in njegove pregrešne želje; Andraž Dremelj, 9.b, 2013/2014

Krjavelj je bil pa »kerlc«

Zgodba o Krjavlju se mi je zdela zabavna in razburljiva. Govorila je predvsem o njegovih dogodivščinah. Izvedel sem, da je Krjavelj »štatljivega« konja popravil, hudiča na »pol presekala«.

O Josipu Jurčiču sem slišal že večkrat. Napisal je veliko del; eno od njih je Kozlovska sodba v Višnji Gori, ki je prevedena kar v 11 jezikov.

Dan, ko smo »spoznavali« Jurčiča je bil zanimiv. Jurčiča sem spoznal z zabavne strani, predvsem preko njegovih zgodb in slik ter iskanja njegovih del v knjižnici. (Tim, 6.a)

Pripovedka o beli kači; Matjaž Femec, 8.c, 2013/2014

Risanje je bilo zabavno

V petek smo imeli kar tri ure slovenščine. Posvetili smo se Jurčičevim literarnim junakom. Dobili smo besedila, jih večkrat prebrali (po skupinah) in odgovorili na priložena vprašanja. Naše besedilo je govorilo o Turkih, zato smo na koncu narisali Turke – kakor si jih je kdo predstavljal. To je bilo zelo zabavno.

Po tej obravnavi sem Jurčiča bolje spoznal; pravzaprav do takrat nisem vedel ničesar o njem, le njegovo ime in priimek. (Jan, 6.a)

Jurčičeva rojstna hiša ...

... na Muljavi je zelo lepa. Ohranjena je takšna kot je nekoč bila. Zgodba, ko je Krjavelj presekal hudiča na pol, mi je bila zelo všeč. (Taja, 6.a)

Sosedov sin Štefan; Martin Selan, 8.c, 2013/2014

Kuga v Velikem Črnelu

V vasi je prišla kuga. Povsod je že razsajala, le v Velikem Črnelu je še niso imeli. Zato so se zgradili, da je ne bi še ono dobili.

Ljudem je začelo primanjkovati hrane. Niso umrli zaradi kuge, ampak zaradi lakote.

V tistem času je bila kuga nalezljiva bolezen. Kugo so zelo težko pozdravili ali pa sploh ne. Vesela sem, da te bolezni ni več. (Leyla, 6.a)

Kaj vse sem izvedela iz Jurčičevih del?

Turki so bili hudi, saj so ugrabljali otroke. Tudi menihi niso bili pošteni do svojih podložnikov oz. najemnikov bajt. Mirno so jih spodili ven, če so se jim kaj zamerili. Pa vendar se je našel nekdo, ki je bil pogumen in šel pogledat v jamo (tam si menihi niso upali), kaj je v njej. Tako je zadostil zahtevam menihov in hkrati ohranil hišo, saj so vendarle morali držati besedo. Hudo, res. (Anja, 6.a)

Kozlovska sodba; Ivona Ljolić, 8.c, 2013/2014

Letno gledališče na Muljavi

V bližini Jurčičeve hiše na Muljavi vsako leto uprizorijo eno izmen Jurčičevih del. V šoli smo spoznavali Jurčiča iz odlomkov njegovih del. Bilo je prav zanimivo in upam, da bomo to še kdaj ponovili. Naučila sem se, kje se je Jurčič rodil, kaj je bil po poklicu, katere knjige je napisal, da je napisal prvi slovenski roman Deseti brat. Moja skupina je brala o tem, kako je Krjavelj presekal hudiča. Ojoj, če bi jaz živela v tem času, bi me bilo zelo zelo strah.

Mogoče pa bomo mi kaj zaigrali o Jurčiču! (Urša, 6.a)

Kozlovska sodba; Maša P. Krhač, 8.c, 2013/2014

Hudiča je na pol presekaj; Tjaša Pirnar, 8.c, 2013/2014

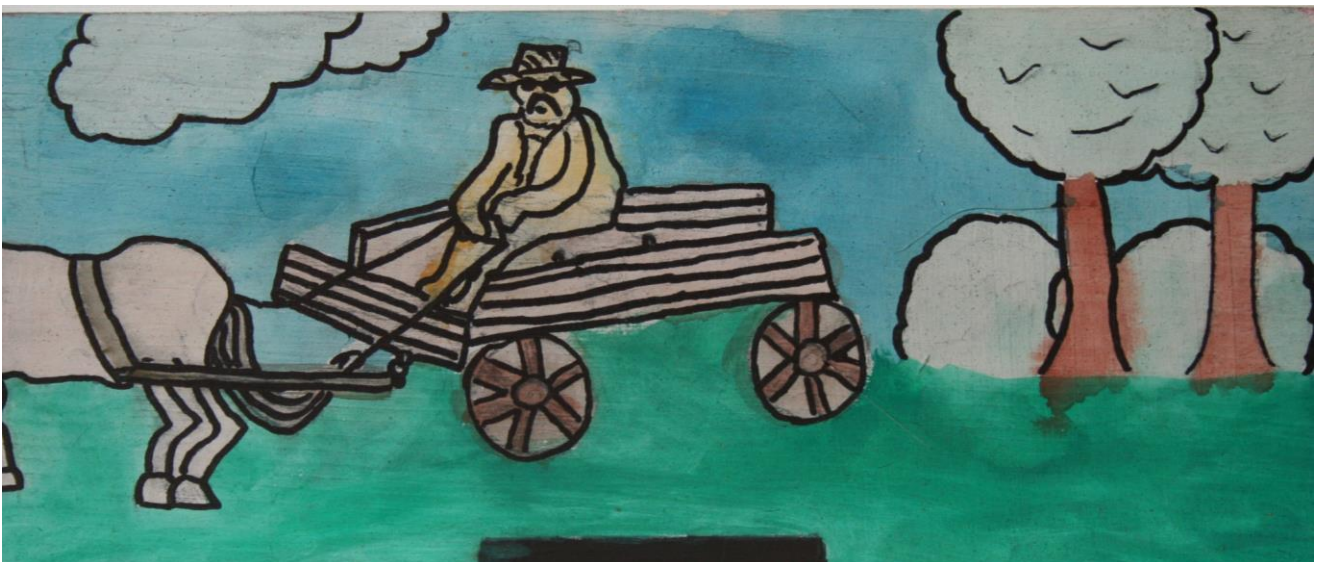
Tri ure o Josipu Jurčiču

Najprej je prišla v razred knjižničarka Branka. Predstavila nam je življenje in delo Josipa Jurčiča. Drugo uro smo dobili odlomke iz njegovih del, enega prebrali in odgovarjali na vprašanja.

Moji prijatelji in jaz smo dobili tekst, kjer je bil glavni junak Krjavelj. Ta zgodba je imela smešne besede, zato smo jo brali malo dlje.

Po tej uri smo narisali nekaj dogodkov iz odlomka. To mi je bilo zelo všeč, saj zelo rad rišem.

O Krjavlju sem zvedel, da je rad jedel veверice, pobiral poginule prašiče, konju zlomil rebra ... Na en način smešno, hkrati pa žalostno, kako se je obnašal do živali. A najbrž je moral nekako preživeti. (Luka, 6.a)

Smrekar se vrača s sejma; Dorijan Mahne, 8.c, 2013/2014

Jurčič je rad opisoval gradove

Na začetku ure smo gledali posnetek na računalniku. O Jurčiču je govoril starejši gospod, ki je naredil raziskavo o našem rojaku. Nato smo si pogledali slike in prebrali odlomke nekaterih Jurčičevih del. Razdelili smo se po skupinah. Dobili smo vprašanja, ki so se navezovala na knjigo Josipa Jurčiča, ki smo si jo izbrali. Delo je bilo zanimivo, niti ne tako naporno, najbolj všeč pa mi je bilo risanje oz. ilustriranje smešnega ali posebnega dogodka.

Spoznal sem veliko Jurčičevih del, nekaj pa sem jih poznal že od prej: Deseti brat, Spomini na deda, Jurij Kozjak, Kozlovska sodba v Višnji Gori ... Jurčič je rad opisoval gradove. (Jure M, 6.a)

Jurčič je bil študiran človek

Spoznala sem, da je Jurčič osnovno šolo obiskoval v Višnji Gori, na Krki, gimnazijo v Ljubljani. Študiral je na Dunaju. Pisal je zanimive knjige. (Mariol, 6.a)

Krjavelj

Prebral sem odlomek, ki govori o Krjavlju. Poleg njega je nastopal še hudič, Bučar in vaščan. Nekega dne je Krjavelj plul po morju. Okoli je bila sama megla. Zakuril je na ladji, da bi bolje videl po morju. Nenadoma je zagledal hudiča, kako pleza po ladji. Presekal ga je na pol.

S to zgodbo se je hvalil po vasi. Vendar mu ni nihče verjel. »Poravnal« je rebra Bučarjevemu konju. Je mislil, da se bodo rebra poravnala, če so bila polomnjena. Zato ga je trikrat z lato preko reber. (Gregor, 6.a)

Kozlovska sodba v Višnji Gori; Urška Brlek, 8.c, 2013/2014

Srednja šola Josip Jurčič

V petek, 17. 4. 2014, smo pri pouku slovenščine spoznavali Josipa Jurčiča in njegova dela. Moja skupina je dobila odlomek iz Desetega brata.

Po Jurčiču se imenuje naša srednja šola, pred njo stoji njegov kip. Dan mi je bil zanimiv, saj smo Jurčiča in njegova dela spoznavali na zabaven način. O njem sem izvedela tudi, da je rad raziskoval, pisal je o tistih krajih in stvareh, ki jih je sam raziskal in odkril. (Živa, 6.a)

Krjavelj pred Obrščakom; Nika Zaletelj, 8.c, 2013/2014

»Fedransperg«

Sara Šuštaršič, 7.a, je raziskovala zgodovino graščine na Hudem. Pripovedovala sta ji babi Julka (61 let) in dedi Rafko (60 let) Radelj, mami Julijana (32 let) in oči Robi (40 let) Šuštaršič in mamin bratranec Stane Koren z Mrzlega Polja (48 let).

Hiša je bila zgrajena v 18. Stoletju. Ime je dobila po Gregorju Fedranu, ki je bil leta 1768 »poplemeniten«. Postal je pl. Fedranspeg, poplemenitila pa ga je Marija Terezija, ki je enkrat prespala v tej hiši.

V času 2. svetovne vojne so se v hiši zadrževali Italijani, pa Nemci, pa verjetno še kdo ...

»V hiši je živel grof, ki je imel sina, ta sin pa kar tri sinove. En sin je bil nezakonski in zato ga je grof ubil in tako je nastala zgodba o Domnu. Ko sta grof in grofica umrla, je hišo podedoval sin. Čez nekaj časa je sinu umrl sin, potem pa še oče in ostal je samo še en sin – ta je podedoval hišo. Sin je hišo poimenoval iz Fedransperg v Fedranovo hišo.«

Zanimivosti:

- Ena otroška soba je vsa oblečena v oranžnem žametu.
- Za hišo je bil velik bazen.

- Takoj, ko je bila hiša zgrajena, je bila v njen poštna postaja in gostilna.
(Zapisala: Sara Šuštaršič, 7. A, po pripovedovanju dedka, babice, mame in strica, maj 2014)

Pregrešne misli kozla Lisca; Sara Prokofjev, 9.a, 2013/2014

Kozlovska sodba V Višnji Gori; Nika Kovačič, 9.a, 2013/2014

Knjižniča ura na matični šoli posvečena 170. obletnici rojstva Josipa Jurčiča

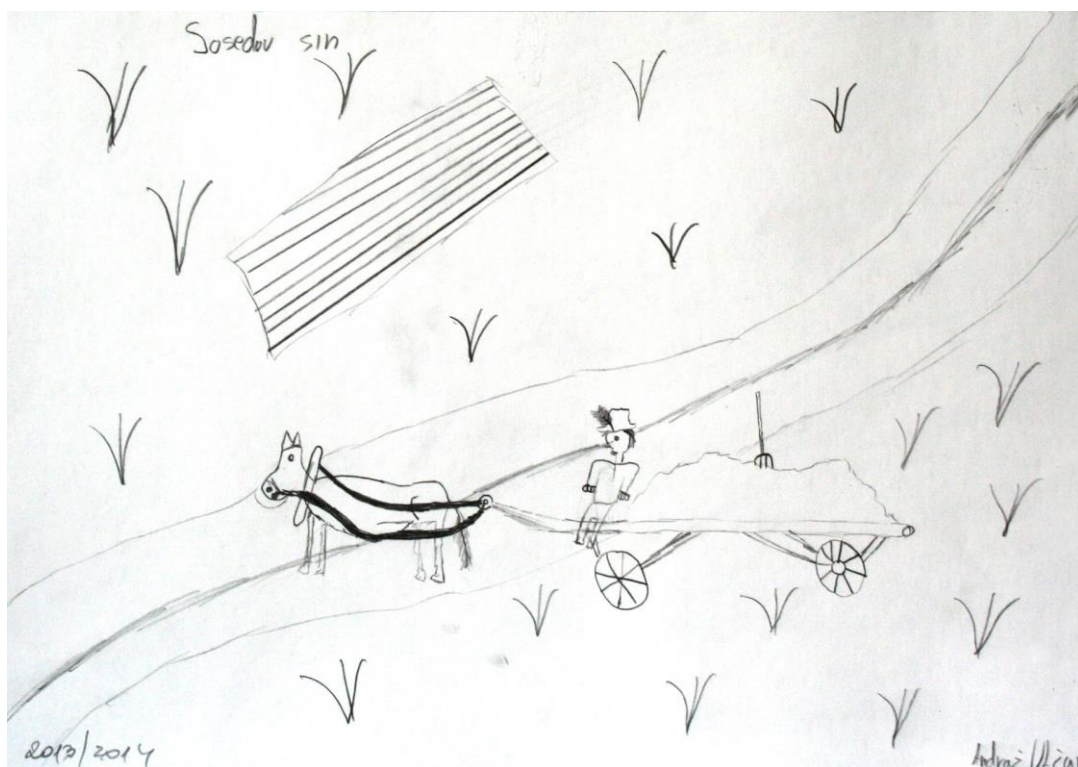

Likovna dela učencev 6. in 7. razreda matične šole – ustvarjanje po Jurčičevih delih ...

Jama po kateri se pride na drugi svet ... Anja Zajc, 6. a

Sosedov sin ... Andraž Ulčar, 7. a

Jama po kateri se pride na drugi svet ... Klara Pečnik, 6. a

Jurij Kozjak ... Jure Kocmur, 6. a

Deseti brat ... Jure Malovrh, 6. a

Sosedov sin ... Lara Miklavčič, 7. a

Sosedov sin ... Špela Rapuš, 7. a

Domen ... Sara Šušteršič, 7. a

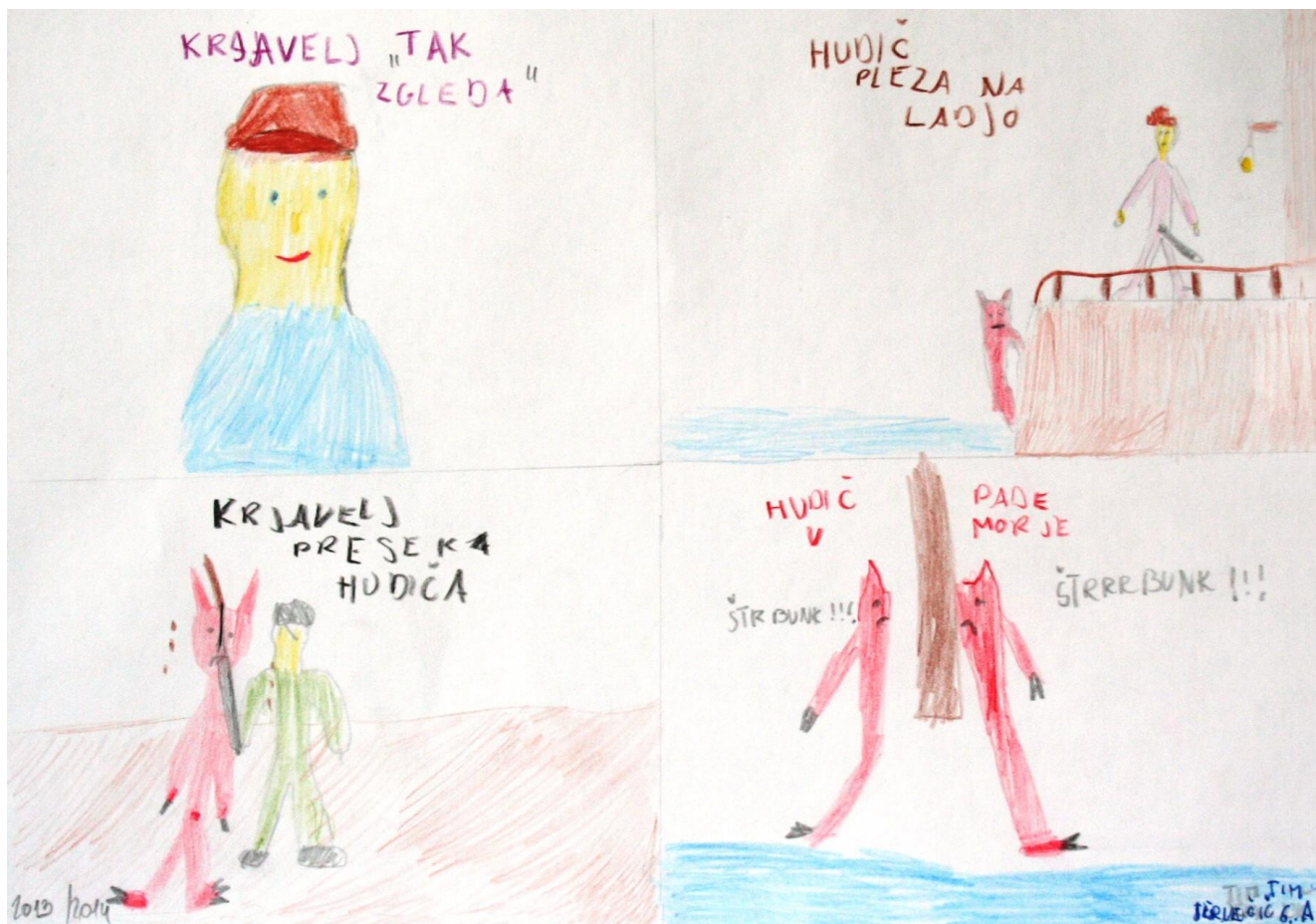
Domen ... Matevž Trontelj, 7. a

Jurij Kozjak ... Miha Zupančič, 6. a

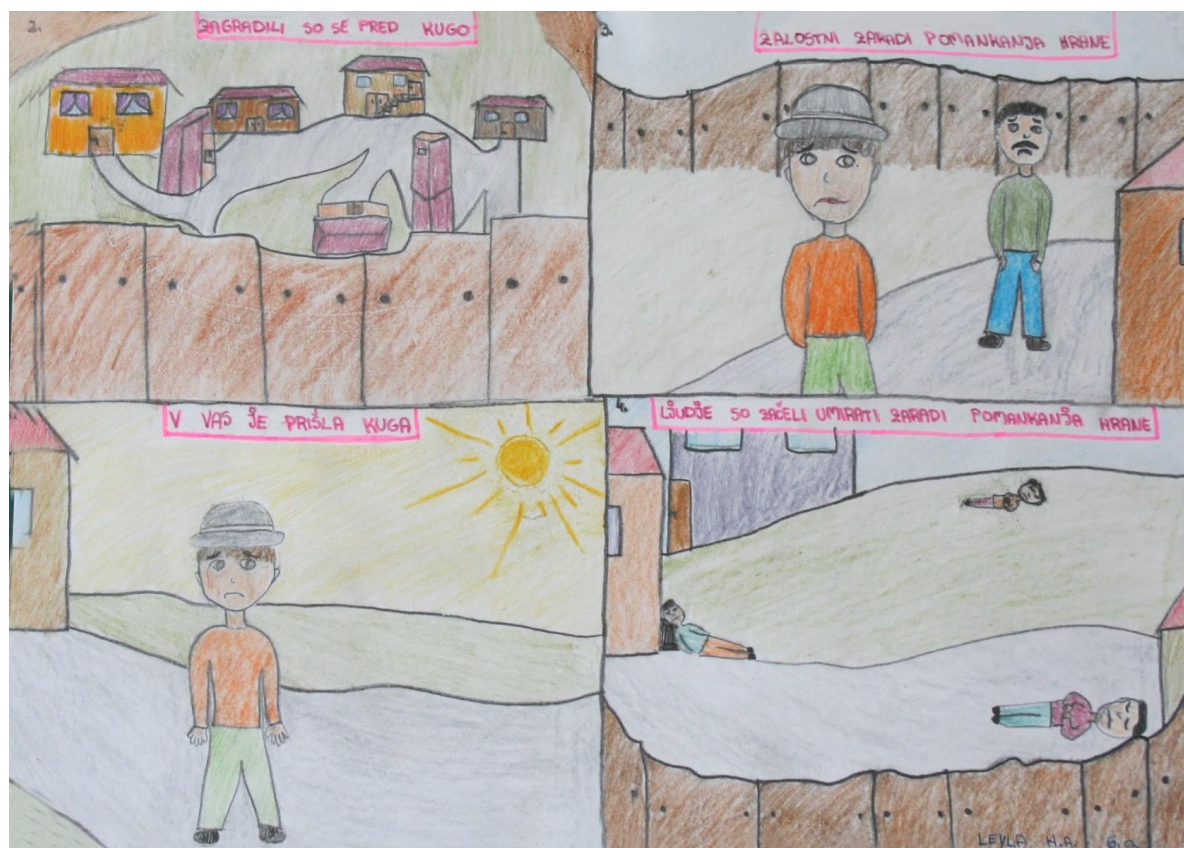
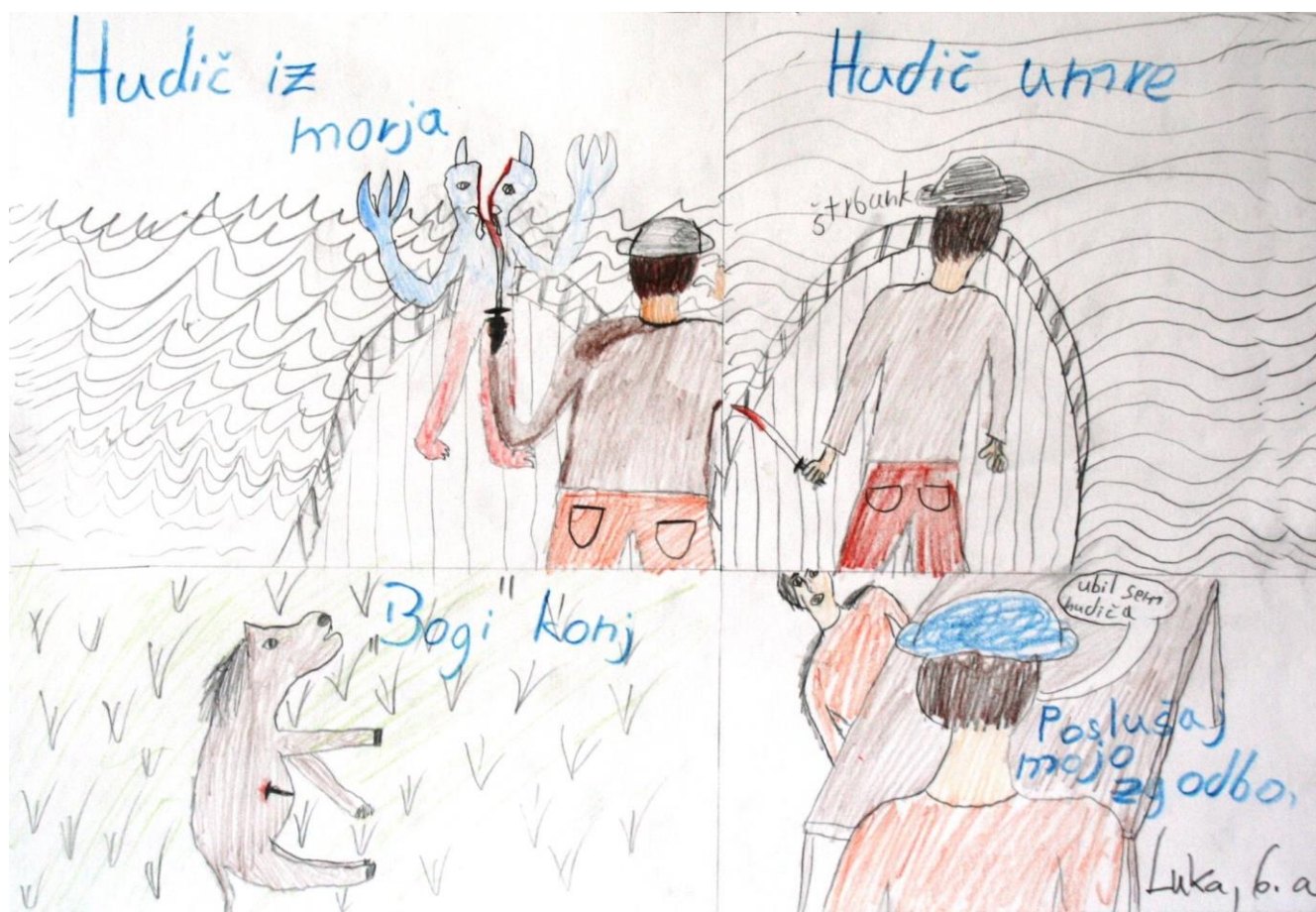

Deseti brat ... Tim Jernejčič, 6. a

Jama po kateri se pride na drugi svet ... Ina Marinčič, 6. a

Deseti brat ... Živa Bašnec, 6. a

Aktivnosti na PŠ Muljava ob praznovanju obletnice rojstva Josipa Jurčiča

Učenci s PŠ Muljava učencem 4. razredov matične šole in podružničnih šol v spominski sobi na domačiji Josipa Jurčiča uprizarjajo, kako je Krjavel hudiča na pol pre sekal.

Ravnatelj Marjan Potokar in učenci s PŠ Muljava na prireditvi ob 170. letnici rojstva Josipa Jurčiča Lipa zelenela je, 8. maja 2014, ob novem kipu šolarčka, ki ga je izdelal Mitja Cencel Mitch.

Poustvarjanje učencev 4. razredov PŠ Muljava na temo Jurčič in njegova dela:

Mentorica Barbara Maver

Josip Jurčič

Na Muljavi je pisatelj Josip Jurčič živel.

Mnogo dni je s peresom presedel.

Njegova najbolj znana knjiga je Deseti brat,

Ki ga na Muljavi znajo igrat.

Umrli je mlad, komaj 37 let star.

Za knjige pa mu je bilo vedno mar.

Njegove knjige se bere še vedno lahko,

Ker so se ohranile iz davnih časov tako. (Nina Bregar, 4. razred, Muljava)

Pisatelj

Je jutro res lepo bilo,

Okrog hiše vse zacvetelo bo. Si mislite, kaj danes bo?

Iz glave — vse bo ušlo.

Pisalo v roke, pa knjiga bo.

Josip gleda v vedro nebo,

Ure in ure posluša ljudi.

Rekli bi, da se sto idej porodi.

Če pero bo »teklo« ...

In če vse dedove spomine poišče in ...

če res vse zapiše ...

še pravi pisatelj bo! (Rebeka Zajc, 4. razred, Muljava)

Po stopinjah Jurčičevih literarnih junakov

Josip Jurčič

Na Muljavi je pisatelj živel,
ki svoje misli na papir pretil ...

leta in leta med knjigami preživel, potem pa se še sam v knjigo vživel.

Je Jurija Kozjaka na konja posadil,
v Višnji Gori požrešnega kozla »kaznoval«,

Krjavlja, ki hudiča je ubil, se je vsak dan veselil.

Zdaj ostala tam je hiša, pokrita s slamo,
kjer domačini uprizarjajo »dramo«. (Zoja Peteh, 4. razred, Muljava)

Moževanje v gostilni pri Obrščaku, neznan avtor, matična šola, 2013/2014

Aktivnosti na PŠ Zagradec ob praznovanju obletnice rojstva Josipa Jurčiča

Mentorica: Slavka Nahtihal

Prispevek učiteljice Slavke Nahtigal o dogodkih ob praznovanju obletnice rojstva Josipa Jurčiča

Letos praznujemo 170. letnico rojstva našega pisatelja Josipa Jurčiča. V počastitev tega dne potekajo na OŠ Stična in podružničnih šolah spominske ure. Za uvod smo obiskali šolsko knjižnico, kjer je učiteljica Branka Lah pripravila kviz o pisatelju in mlajše učence popeljala v tiste stare čase.

Izjemno zanimiva je bila šolska ura v muzeju na Muljavi, ki sta jo izvedli učiteljici Mateja Jere Grmek in Maja Sever. Popeljali sta nas v čas »an taužnt devetstuštir« - 1904. Pri pouku ni smela manjkati šiba, koruza in osel. Učenci so dvigovali roke in olikano odgovarjali na vprašanja gospodične učiteljice. Velik poudarek so namenili lepopisju in disciplini, kakršno danes pri pouku težko dosežemo. Prejšnja leta smo si takšne ure ogledali v šolskem muzeju v Ljubljani, sedaj, po ureditvi učilnice in muzeja na Muljavi to ne bo več potrebno.

Strogi učiteljici Mateja Jere Grmek in Maja Sever ter učenci pri šolski uri v šolskem muzeju na Muljavi.

Učenci 4. razredov so v aprilu obiskali domačijo Josipa Jurčiča

V spominski sobi na Jurčičevi domačiji so muljavski učenci pod mentorstvom učiteljice Barbare Maver pripravili predstavitev pisatelja in njegovih del. Odigrali so krajše prizorčke, v katerih so se predstavili Jurčičevi junaki. Najbolj nam je ostal v spominu Krjavelj, ki je hudiča na dva kosa presekal.

Zagraški šolarji letos gostujemo v srednji šoli Josipa Jurčiča, zato ob tem jubileju pripravljamo posebno razstavo, kjer bomo pisatelja podrobneje spoznali. V urah, ki so posvečene Jurčiču, smo že spoznali, da je veliko pisal po pripovedovanju svojega deda. Podobne zgodbe se dogajajo tudi v današnjem času, pišemo in beremo jih pri pouku ter ustvarjamo nove.

Slavka Nahtigal

Poustvarjanje učencev 4. razreda PŠ Zagradec po delu »Jama, po kateri se pride na drugi svet« – razstava v šolski knjižnici na matični šoli

Pot, po kateri se pride na oni svet

Nekoč, ko sem bil še majhen, sem se sprehajal po gozdu. Zašel sem zelo globoko in večerilo se je. Zagledal sem neko luknjo, 10 m naprej pa neko luč. Sledil sem luči in pripeljala me je do doma in izginila. To o luknji in luči sem povedal doma, a nihče mi ni verjel. Rekel sem si, ko bom velik, bom jamo raziskal in pika. 10 let pozneje, ko sem bil odrasel, sem si napravil dolgo vrvo. Odpravil sem se v gozd in čez nekaj časa sem bil pri luknji. En konec vrvi sem privezal za stor, enega pa sem privezal nase. Tako sem se spustil v luknjo. Čez nekaj časa sem bil na dnu. Hodil sem in hodil, dokler nisem zagledal nekih oči v temi. Izvlekel sem nož, ki sem ga vzel s sabo. Nekaj je teklo proti meni, čakal sem. Bil je volk; ko je pritekel do mene, se je podrgnil ob moje noge. Izgledalo je, da sem mu všeč in zato sem mu dal ime Volčji.

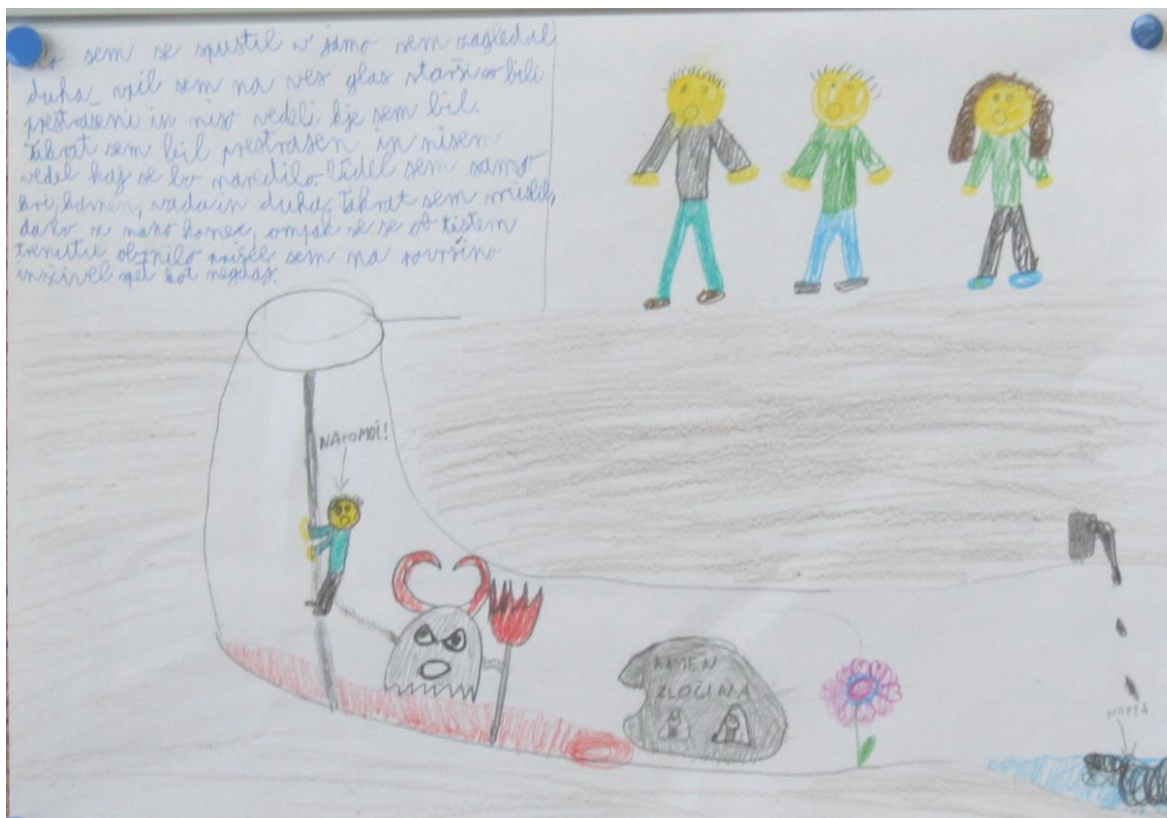
Tako sem dobil novega prijatelja. Skupaj sva hodila po jami in v predoru se je nekaj zabliskalo. Šla sva do tja in tam je bil satan. Napadel naju je, a Volčji je bil pogumen in ga je ugriznil v nogo. Satan je zakričal od bolečin, jaz pa sem stekel do njega, mu nož zapičil v srce in mu odrezal glavo. S trofejo Satanove glave sva se z novim prijateljem Volčjim odpravila gor.

O tej pustolovščini sem povedal vaščanom in vsi so bili ponosni name in na mojega volka Volčjega. Hitro se je razvedelo po svetu in tako sva zaslovela. In tako sva hodila po svetu, lovila pošasti in srečno živela do konca svojih dni.

Blaž Ceglar, 4. razred, PŠ Zagradec

Leja Marinčič

Lovro Luka Krajnc

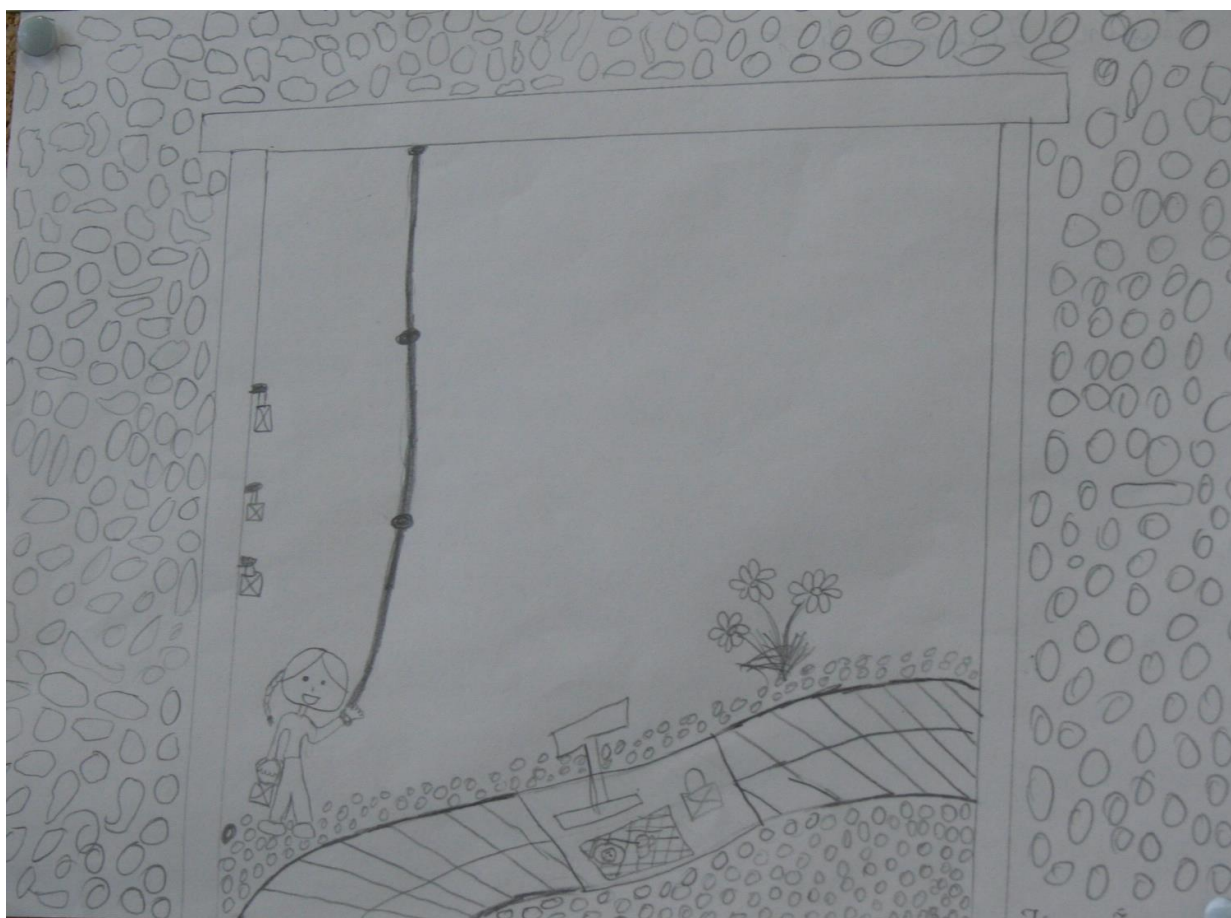
Nekoč so me spustili v jamo. Tam, čim sem stopil na tla, sem videl hudiča, ki je ujel navadnega fanta. Fanta je nato obesil. In takrat sem napadel. Hudič se je obrnil in se obranil mojega napada. Po pol ure sem ga končno porazil in takrat mi je povedal, kje je drugi svet.

Alja Miklič

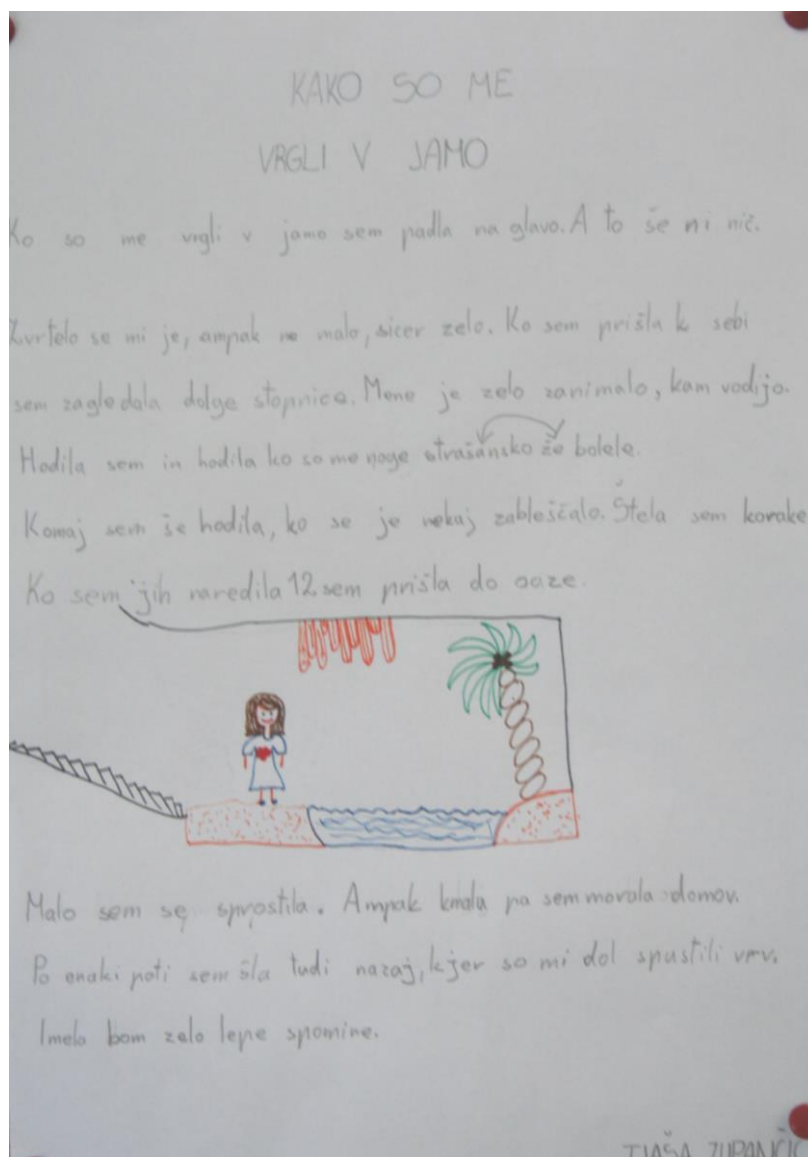

Karin Žgajnar

Tjaša Zupančič

Nejc Zajc

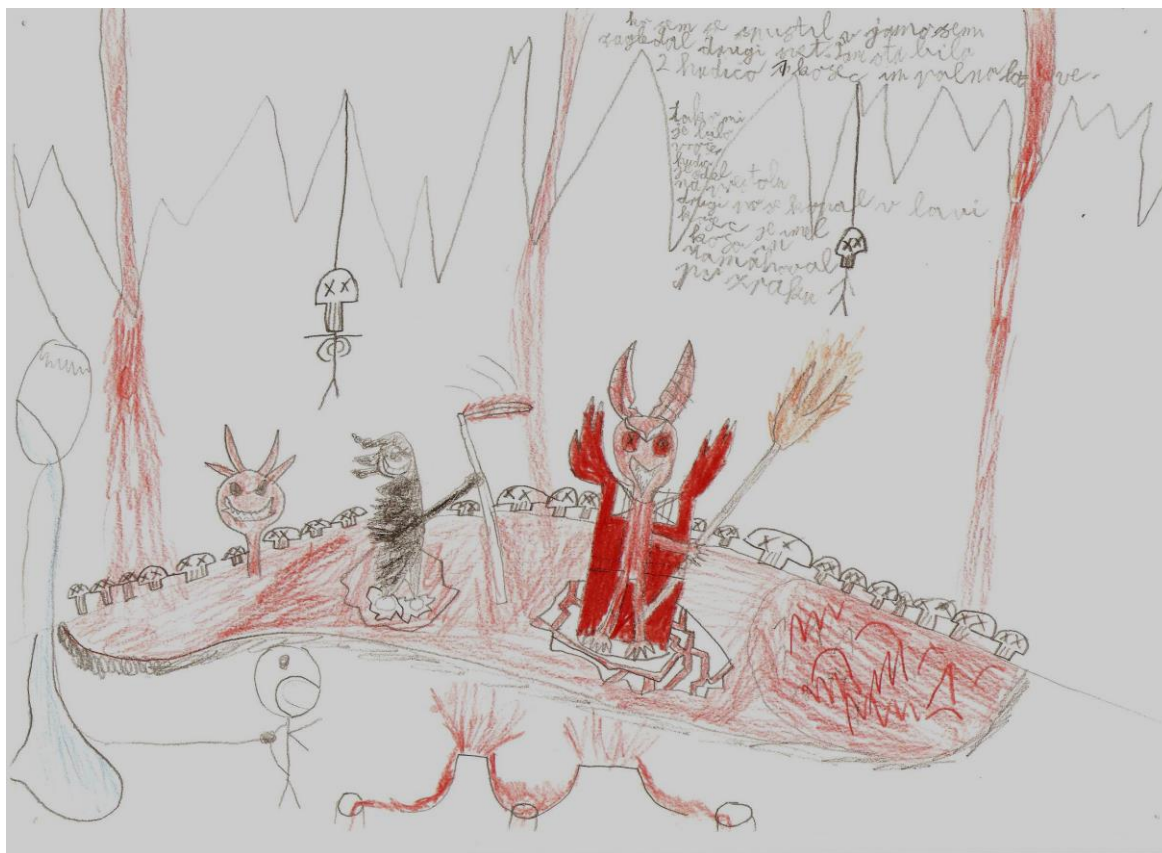
Žan Strmec

Luka Zupančič

Ko sem se spustil v jamo, sem zagledal drugi svet. Tam sta bila dva hudiča, en kosec in polno lave. Tako mi je bilo vroče. Hudič je sedel na prestolu, drugi pa se je kopal v lavi. Kosec je vzel koso in zamahoval po zraku.

Maja Novak

Aktivnosti na PŠ Višnja Gora ob praznovanju obletnice rojstva Josipa Jurčiča

7. razred PŠ Višnja Gora na temo: »Ne boš ti meni hodil v zelje« ...

Sreča pa taka

»Kozel si je tako želel zelja, da je preskočil ograjo in začel jesti vse, kar je videl. Ampak, ko je Andraž Slamorezec, bogati meščan, to opazil, je stekel z vso hitrostjo h kozlu. Med tekom je uspel vzeti metlo in kozla premlatil.

Kozel je ves potolčen pobegnil in našel Drnuljo. Ta je videl, da je kozel poln modric. Drnulja se je kozlu postavil v bran, a Andraž se ni dal ... Hotel je »razbiti« še Drnuljo, a ga je ta brcnil in uspešno obranil sebe in kozla.

To pa še ni vse. Naslednje jutro sta se kozel in Drnulja znašla v kletki sredi mesta. Slamorezec je namreč dogodek opisal policiji in ti so se odločili, da sta vsega kriva Drnulja in Lisec. O kazni so se odločali in odločali in nazadnje odločili, da Drnuljo obesijo kozla pa v ... klobase.

Ker pravica vedno zmaga, se je tik pred izvršitvijo dejanja od nekod pojavila »superbabica«, vse pretepla z veliko torbo. Prizanesla je seveda Drnulji in kozlu in vsi trije so srečno odšli domov. **(Domišljijo so »razburkali« na naši podružnični šoli v Višnji Gori)**

Aja, pa še to: menda so se drugi dan vsi pomirili in družno odšli v gostilno A. ter popili veliko količino, za mladino, prepovedane substance.

Lukež ostal sam

Ko so Liscu izrekli sodbo, so ga prišli iskat s »ferarijem« in ga odpeljali v zapor »Pri Košaku«. Košak ni bil slabega srca, zato je Liscu skuhal golaž s polento in mu natočil liter domačega ...

Lisec se je z veseljem lotil jedi, a kaj ko ni imel nobene mere in ga je začelo strašno zvijati v trebuhu (v vampih). Košak je to opazil, se čutil krivega za kozlovo nesrečo in ga začel stradati — tako je kozel v enem tednu shujšal za 20 kg.

Kozlovska sodba v Višnji Gori, neznan avtor, matična šola, 2013/2014

Po dveh tednih so kozla izpustili iz zapora. Njegov lastnik Lukež Drnulja ga je prišel iskat, ga odpeljal domov, a kaj, ko je kozel začel umirati.

Zaradi nenavadne diete je Lisec umrl, Lukež pa je živel v samoti do konca svojih dni. **(Višnjanski brihtneži iz 7. razreda)**

»Lonec bi se bil rad zdrobil, samo preobrniti se ni hotel«

Mediacija некоč

Žužemberčani in Višnjani so si bili neprestano v laseh. Žužemberčani so bili od nekdaj delavni, Višnjani pa se niso zmenili za svoje mesto. Ločevali so se tudi v skrbnosti in varčnosti. Prebivalci Višnje Gore so mislili, da je vsaka stvar sama po sebi umevna in se niso kaj prida trudili pri delu.

Med sprte strani se je postavil Ribničan. Za njih vemo, da so zviti in vedno delajo v svojo korist. Tako je obema krajema dal nalogo, ki je prav nobeden v resnici ni mogel rešiti.

To se dogaja še danes. Mi mladi se velikokrat kregamo. Vmes se postavi kak odrasel in zadevo umiri. Se pa zgodi, da prepir kar noče in noče ugasniti ... Saj veste, kako se potem konča: Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima. **(Lara, Neža, Martina, Kalina iz Višnje Gore)**

RAZSTAVA O JOSIPU JURČIČU V ŠOLSKI KNJIŽNICI NA PŠ VIŠNJA GORA

Poustvarjanje učencev 4. razreda PŠ Višnja Gora

Mentorica Maja Tavčar

Nadaljevanje zgodbe Kozlovska sodba v Višnji Gori ...

Potem, ko so kozla Lisca nehali tepsti, se je izkazalo, da ima Lisec dvojčka, ki mu je ime Pisec. Ta kozel Pisec pa je bil od Andraža Slamorezca, a tega niso mogli potrditi. A pred mnogimi leti je Andraž Slamorezec dal fotografijo Fleretu Krivostegnu. Na njej sta bila kozla Lisec in Pisec. Andraž je Fleretu dejal: »Dam ti toliko zelja, kolikor hočeš, le ne povej sodnikom.« Flere je obljubil, da ne bo povedal ali pokazal fotografije sodnikom. Flere Krivostegno si je mislil, ne smem povedati sodnikom, lahko pa ljudstvu in bodo oni povedali sodnikom. Čez nekaj dni je celo mesto vedelo, da ima Andraž Slamorezec Liscevega dvojčka za svojo domačo žival. Neki berač je povedal sodnikom o kozlu. Sodniki so razglasili, da naj Andraž Slamorezec dobi isto kazen kot Lukež Drnulja. A Andraž je vedel, da ga je Flere prinesel okoli.

Andraž si je zaslužil to kazen.

Tjaša Kastelic

Dedek mi je pripovedoval

Med poletnimi počitnicami sem veliko časa preživel pri dedku. Dedek mi je pripovedoval različne zgodbe. Vedno sem ga poslušal z napetimi ušesi. Najraje mi je pripovedoval o dogodkih iz njegovega otroštva. Z brati in s sestrami na kmetiji. Veliko so delali na travnikih in poljih. Zelo so spoštovali svoje starše. Te so tudi vikali.

Za igro so imeli malo prostega časa. Takrat so se igrali po seniku, lovili so se po travnikih in gozdovih. Televizije in računalnika takrat še niso imeli. V šoli so zelo spoštovali učitelja. Kdor ga ni ubogal, je dobil po prstih s šibo. Tudi poročil se je zelo mlad. Z mojo babico sta se poznala od otroštva, saj sta živela v isti vasi. To je ena od zgodb, ki mi jih je pripovedoval moj dedek.

Jan Takšar

Jama, po kateri se pride na drugi svet

Živel je mlad mož. Star je bil 30 let. Nekega dne so meščani govorili o neki jami. Mladeniča je zanimalo o tej jami. Pa jih je vprašal: »Kaj se govori o jami?« Odgovorili so, da se nihče ne upa splezati na dno, ker pravijo, da je spodaj hudič. Šel je k jami in splezal navzdol. Ni se vrnil nazaj. Potem je šel še drugi dol. Vsi so splezali dol in nihče se ni vrnil. Potem je splezal tudi kralj. In potem je videl, zakaj se ni nihče vrnil. Čez pol leta so se preselili v drugi svet. Živali pa so se preselile v njihov svet. A potem so bili vsi žalostni. Živali, ker niso imele hrane in ljudi, ker niso imeli hiš. Preselili so se nazaj in vsi so bili srečni. Pa še meščani so se naučili, da je najlepše doma.

Kužnik Patricija

Stara mama (babica) mi je pripovedovala, kako je izgledal njen dan, ko je bila še majhna

Njena mama jo je zbudila vsako jutro ob 5. uri, da ji je pomagala v hlevu. Nato je morala odpeljati nekaj živine na pašo v bližnji gozd z jaso in s potokom. Ko se se živali najedle, jih je peljala domov. Hitro se je umila, vzela knjigo in en zvezek ter peš odšla v šolo. Šola je bila v starem delu Višnje Gore.

Po končanem pouku je znova peš odšla domov. Vsak dan je tako prehodila 10 km do šole in nazaj.

Ko je prišla domov ni bilo časa za učenje! Najprej je pojedla kosilo, nato je morala pomagati staršema pri delu na polju in v hlevu. Zvečer je bila že pošteno utrujena in je takoj, ko se je ulegla v posteljo, zaspala.

Mlakar Michele

Zlata svetija

Ta zgodba je še iz tistih časov, ko so šivilje in čevlarji na domove premožnih hodili izdelovat. Še je čevljar »zacajta« na pot »prot« Dednem Dolu, premožni gospodi čevlje »nardit«. Se ustavi pri kapeli, da se odpočije. Pa kr na enkrat se zasveti svetija. »Ubocga« čevlarja je svetija »skor« oslepila. Čevljar pa »kr« na vrat na nos stekel »prot« premožni gospodi za pomoč. Ko pride, ne ve kako naj gospodi pove, saj bi skoraj »skup padu«. Gospod pa pravi »Čevljarček, dragi, »prezacajta« ste vstali«. Ko čevljarček pride do zavesti, reče Gospodu: »Po svetiji se vedno pojavi neko božje znamenje.«

Res, tam je zdaj cerkev.

Maša Vozelj

Jama, po kateri se pride na drugi svet

Nekoč je živel meščan, ki je šel v stiški samostan k maši. Tam je bilo zbrano veliko ljudi. Govorili so, kdor gre v to jamo, bo dobil eno pest zlata. Meščan je gledal okrog sebe in res zagledal jamo, o kateri so ljudje govorili. Ljudje so zagledali meščana. Rekli so mu: » Ali si tako pogumen, da bi šel v to črno jamo?« Nekaj časa jih je gledal in odločno odgovoril. Za pest zlata zagotovo grem v to jamo. Okrog pasu so mu zavezali vrv in ga spustili v jamo. Na vrhu vrvi so imeli zvonček, ki naj bi pozvonil, ko bo šel meščan iz jame. Kar nekaj časa je minilo, da je zazvonilo. Ljudje so meščana potegnili iz jame. Vse je zanimalo, kaj je videl v njej. Meščan je bil namreč čisto blede. Rekel jim je, da je to jama, po kateri se pride na drugi svet. Jama ni bila temna, ampak polna svetlobe, zelenja, cvetja in živali. Ljudje so bili nad tem zelo presenečeni. Meščanu so dali pest zlata. Odpravil se je proti domu, ljudje pa so še naprej govorili o tej jami.

Maks Šušteršič

Jama, po kateri se pride na drugi svet

Nekega dne je kralj povabil vaščane in vsem vaščanom povedal veselo novico.

Dragi vaščani!

Kdor bo šel v temno luknjo, bo dobil moje kraljestvo in mojo hčer.

Vaščani so hoteli kraljestvo in kraljevo hčer, a nobeden si ni upal v temno luknjo. Naenkrat pa je iz gneče vaščanov prišel Matjaž in rekel: »Jaz grem v temno luknjo vaša visokost.« In se je priklonil. Kralj je bil zelo vesel, da ima tako pogumnega vaščana. Naslednji dan se je Matjaž spustil v temno

luknjo, a seveda ni vedel, da je na dnu luknje zaklad. Ko je Matjaž prispel na dno luknje, se je zaletel v nekaj lesenega. Nato je na lesu začutil nekaj malega, nato pogledal proti svetlobi in malo stvar dvignil v zrak. Saj to je zlato, je rekel Matjaž. Takrat je ugotovil, kaj je v lesu. Zato je odprl pokrov lesa in videl same zlatnike. Ko je videl drugo svetlobo, je sledil, dokler ni prišel v prečudovito pokrajino. Tam so bile tudi prelepa dekleta in Matjaž se je zaljubil v prelepo Suzano. Tam sta živela in vedno sta bila srečna. Na drugem koncu sveta pa je vaščanom zmanjkalo potrpljenja in zato so mislili, da je že umrl in zato se je ta zgodba ponavljala iz leta v leto in zato so se ga vedno spominjali.

Jan Kušar

Jama, po kateri se pride na drugi svet

S sestro sva odšla v gozd. Tam se nama vedno zgodi kaj razburljivega. Tako je bilo tudi tokrat.

Med potjo je Anja padla v jamo. Jaz sem šel za njo v jamo. Šla sva po jami naprej. Ko sva prišla na konec jame, sva videla drugi svet. Ta svet je bil zelo lep svet. Tam je bilo polno samih dreves. Bilo je tudi veliko otrok, ki so skakali po drevesih. Imeli so tudi računalnike. Bilo mi je tako všeč, da sva ostala zelo dolgo. Moja sestra se je igrala s puncami in jaz sem igral igrice na računalnik. Ko je bilo že pozno, sva morala iti domov in otroci so naju vprašali, če bova še prišla. Rekla sva, da bova.

Ko sva prišla domov, sva to takoj povedala staršem.

Andrej Omahen

Jama po kateri se pride na drugi svet

Ko je Josip Jurčič prišel z dedkom v jamo, po kateri se pride v drugi svet, se ni upal vstopiti. Verjel je dedku, da ni grozno, zato je vstopil. Josipa je zelo zanimalo, kaj je v tej jami. Dedek mu je v jami govoril pravljico, da mu ni bilo dolgčas. Videla sta velike in majhne živali. Na poti je videl Josip psa. Poklical je dedka in ga vprašal, če ga lahko vzameta. Dedek je odgovoril, da ne. Prišla sta na lep kraj v jami. Josip je vprašal, ali je to tisti kraj v jami, ki ga iščeta. Dedek mu je povedal, da sta bila šele na pol poti.

Dedek je še zmeraj pripovedoval zgodbe. Josipa je zelo zanimalo, kdaj bosta prišla do konca. Dedek je odgovoril, da sta že blizu, ampak ne toliko, kot je mislil Josip od zunaj. Videla sta drevesa in živali. Ustaviti sta se morala, saj sta morala priti od dolge poti, pila sta iz potoka. Odpravila sta se. Tam sta našla majhno hišico ob robu gozda. Preživela sta veliko dni. Pekla sta si hrenovke in pila vodo iz potoka. Grela sta se pri toplem ognju, da ju ni zeblo. Obadva sta se imela zelo lepo.

Neža Dremelj

Jama, po kateri se pride na drugi svet

Nekoč je živel deček, ki ni imel denarja, zato je iskal službo. Pri mestni hiši je videl napis: kdor si upa spustiti v jamo, lahko zasluži veliko denarja. Ko je deček to prebral, se je odločil, da se spusti v jamo. Ko se je spustil v dno jame, je prišel v drugi svet. V tem svetu je deček ugotovil, da ne rabi nobenega denarja in da lahko lepo živi. Zato se deček ni hotel vrniti.

Zala Kastelic

Jama, po kateri se pride na drugi svet

Ko je prišel v drugi svet, je videl lepega, rdečeoranžnega ptiča. Ptič je odletel. Videl je tudi druge prebivalce, ki so ga lepo sprejeli. Vprašal jih je, če vedo, čigava sta prelepa ptiča. Odgovorili so mu, da ima nedaleč stran gnezdo. Rekel jim je, da se bo jutri odpravil iskat tisto gnezdo. In res. Naslednji dan se je on in še nekaj tistih ljudi odpravilo iskat. Tavalili so po divjini, a niso našli gnezda. Potem se je le eden spomnil, da bi lahko splezali na najvišje drevo. To so tudi storili. Ko so splezali na najvišje drevo, so tam videli gnezdo. Ravno takrat so se izvalili mladički, tako srčkani so bili. Spoprijateljili so se s ptico, on pa je ostal v drugem svetu.

Nika Jaklič

Jama, po kateri se pride na drugi svet

Nekoč je živel fantek, po imenu Jaka. Vedno si je želel psa in za 12. rojstni dan je dobil prikupnega kužka Rona. Vsak dan sta se igrala in hodila na sprehode. V bližini njihovega doma je bila jama, v katero ljudje niso zahajali. Nekega dne sta se sprehajala mimo jame, ko je Ron nenadoma stekel proti jami. »Ne, Ron«, je zavpil Jaka, vendar ga Ron ni poslušal. Zdirjal je v jamo in izginil v temo. Jaka ni vedel, kaj naj naredi. Ustrašil se je, da ga ne bo več videl. Čez nekaj minut pa je zagledal Rona in videl, da ima v gobčku album s fotografijami. Jaka je odprl album in začel gledati fotografije. Tako lepih fotografij še nikoli ni videl, ni pa vedel, da je to svet, ki se začne na drugi strani jame.

Z Ronom sta odšla domov in se naslednji dan vrnila k jami. Tam sta našla pismo, v katerem je pisalo: »Prosim, prinesita moj album s fotografijami nazaj. Vabljeni na obisk.« Jaka ni mogel verjeti svojim očem, stekel je domov po baterijsko svetilko in album. Z Ronom sta se podala v jamo. Ko sta nekaj časa hodila po jami, sta zagledala izhod iz jame. Previdno sta stopila pred jamo in zagledala velika drevesa, prečudovite ptice in živali, ki jih Jaka prej ni še nikoli videl. Sprehodila sta se na bližnji hrib in ugotovila, da sta prišla na popolnoma drug svet. Zagledala sta veliko jezero, pod vznožjem hriba pa velikansko hišo. »Najverjetneje tu živi velikan, ki si mu vzel album s fotografijami,« je rekel Ronu. Potrkala sta na vrata hiše. Odprl jima je velikan. Ko sta mu pokazala album, se je zelo razveselil in jima razkazal deželo. Začelo se je večeriti, zato sta se odpravila proti jami in po najkrajši poti proti domu. Doma je Jaka povedal očku in mamici, kje sta bila, vendar mu nista verjela. Naslednji dan ju je peljal k jami, vendar je ta čudežno izginila. Jaka je bil žalosten, a hkrati vesel, saj je spoznal nove prijatelje in videl nov svet, ki mu bo za vedno ostal v lepem spominu.

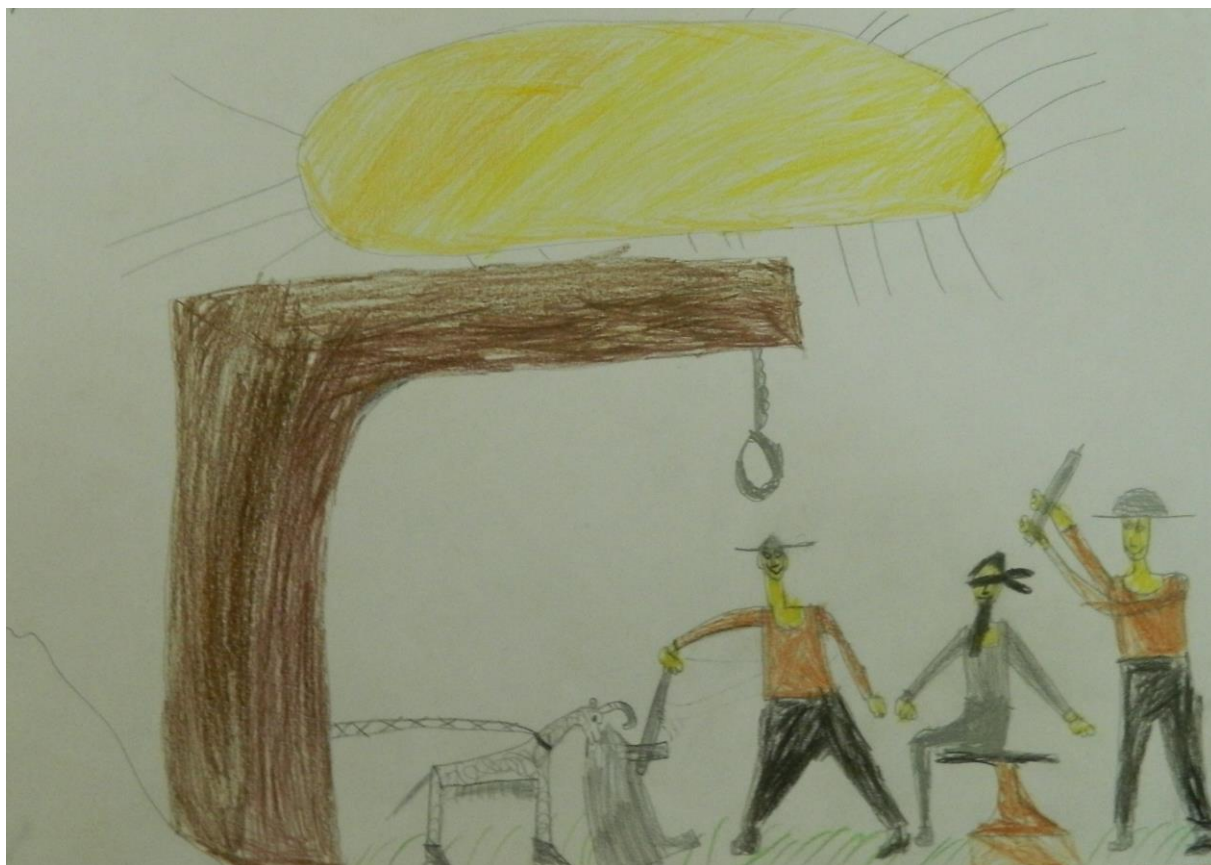
Janja Jevnikar

Likovna dela učencev 4. razreda, PŠ Višnja Gora – Kozlovska sodba v Višnji Gori

Mentorica Maja Tavčar

Šola nekoč ... Sara Mišmaš

Jama ... Martin Papež

Jama ... Žan Hren

Krjavelj in Dimka ... Luka Hočevar

Krjavelj in Dimka ... Špela Kenik

Krjavelj in Dimka ... Leon Perko

Krjavelj in Dimka ... Anja Tomšič

Krjavelj in Dimka ... Laura Kaurin

Krjavelj in hudič ... Gregor Perko

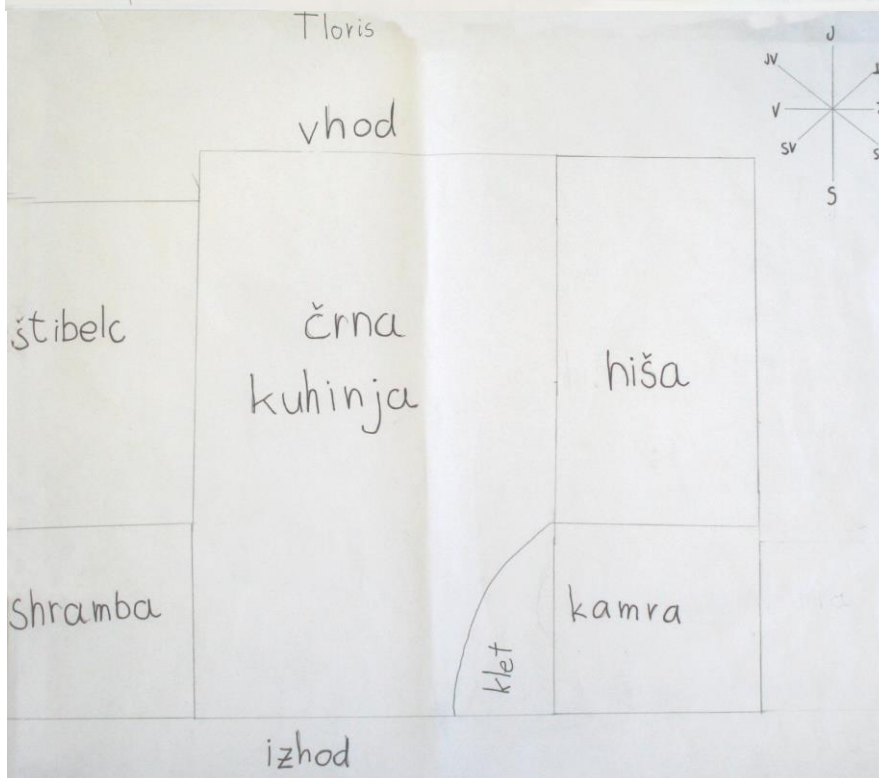
Krjavelj in hudič ... Anej Hrovat

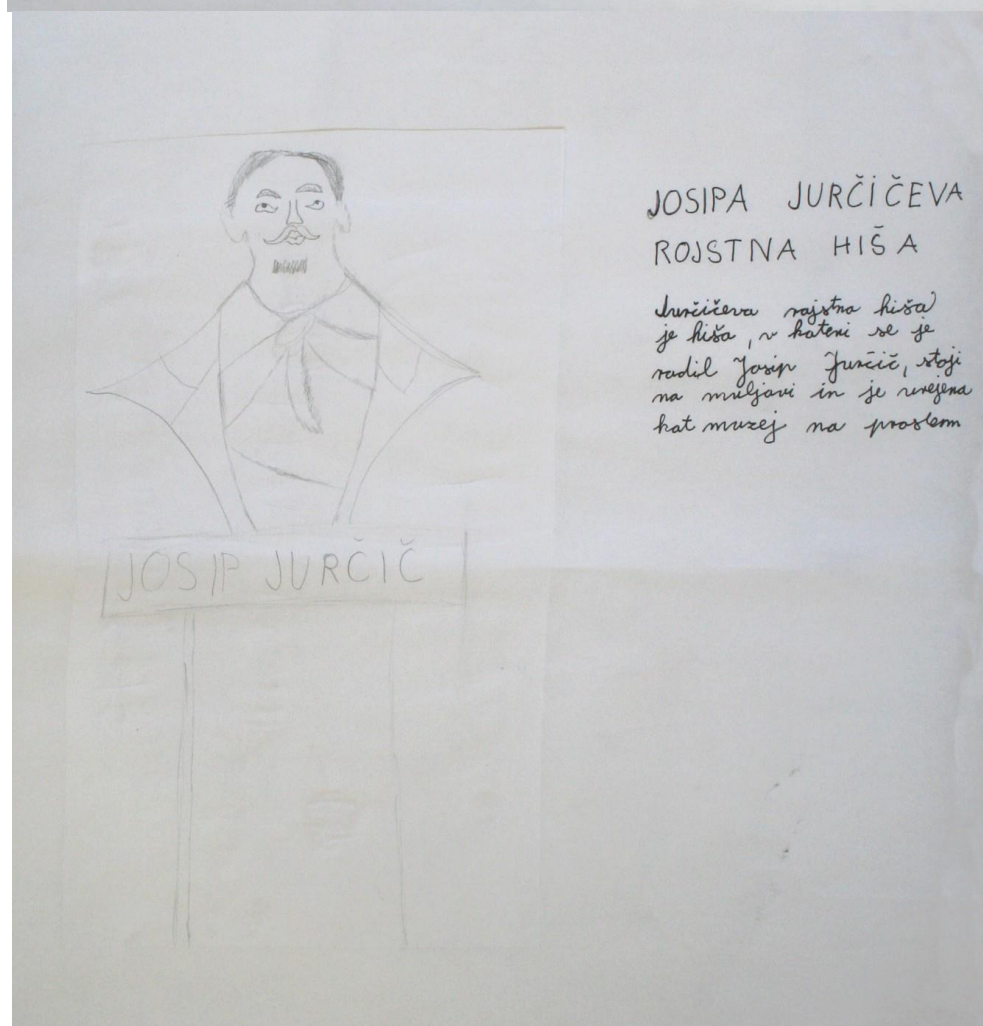
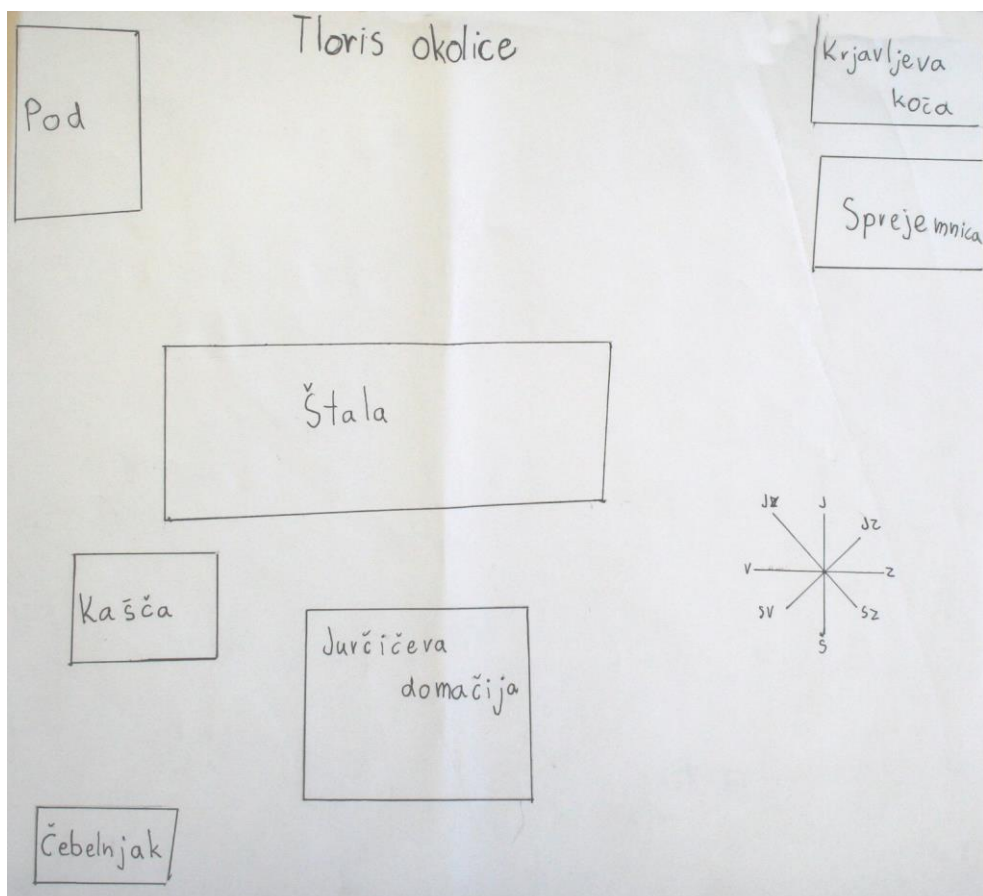

Raziskovanje in poustvarjanje učencev 4. in 5. razreda, Krka

Mentorica: Mateja Jere Grmek

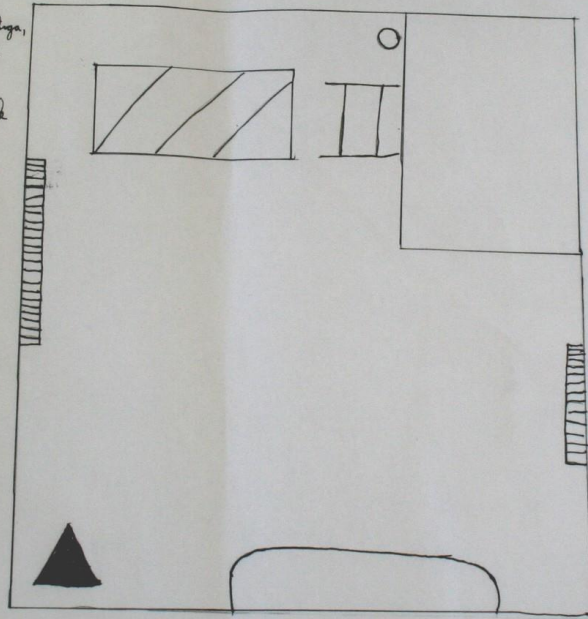
Raziskovalne naloge učencev in učenk 4. razreda, PŠ Krka

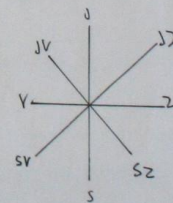
Hiša

Hiša je največja soba v hiši. Leži na SZ strani hiše. V sobi je postelja, kjer sta spala starša, sibelka, klopec, svetnik, miza, pinstega, vrata in ura. V sobi je bil kuhinjski kot. Le je bilo v hiši veliko otrok, se je odprla miza in so notri spali otroci.

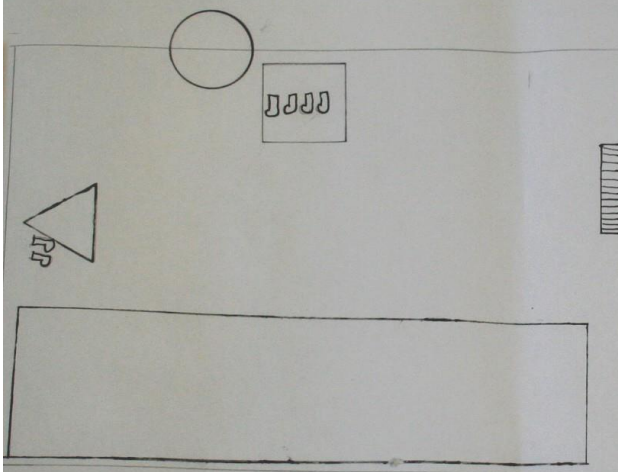

Legenda

- - svetnik
- - postelja
- ▨ - miza ali druga
- ▨ - kuhinja
- ▨ - vrata
- ▨ - klopec
- ▨ - kuhinjski kot

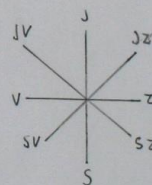

Štibela

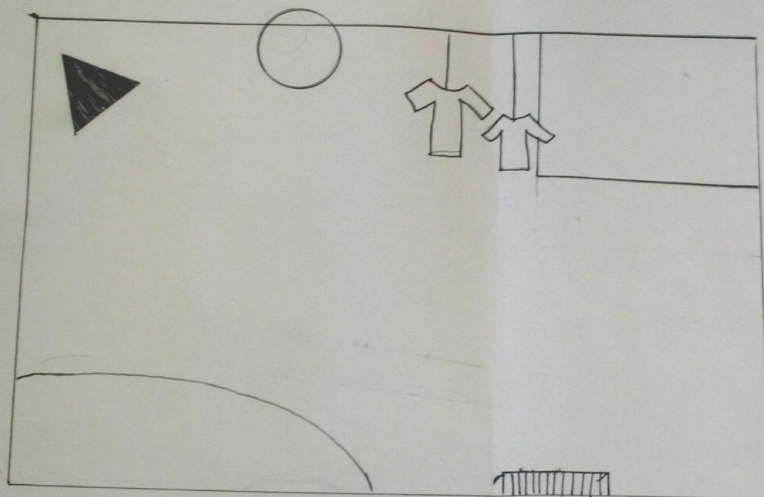
Legenda

- - miza
- ▨ - svetnik
- - otrok
- ▨ - kuhinjski stroj
- ▨ - postelja

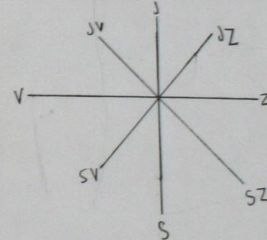

Štibela je soba v kateri je bil svetnik. V sobi je postelja, eno otrok, miza, kuhinjski stroj in modeli svetnikov. Soba stoji na vzhodni strani hiše. Zraven štibela je shramba. Postelja je bila iz slame.

Kamra

Legenda	
	- strelja
	- drvo
	- postelja
	- kuhinjski kot
	- obleke

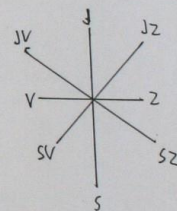
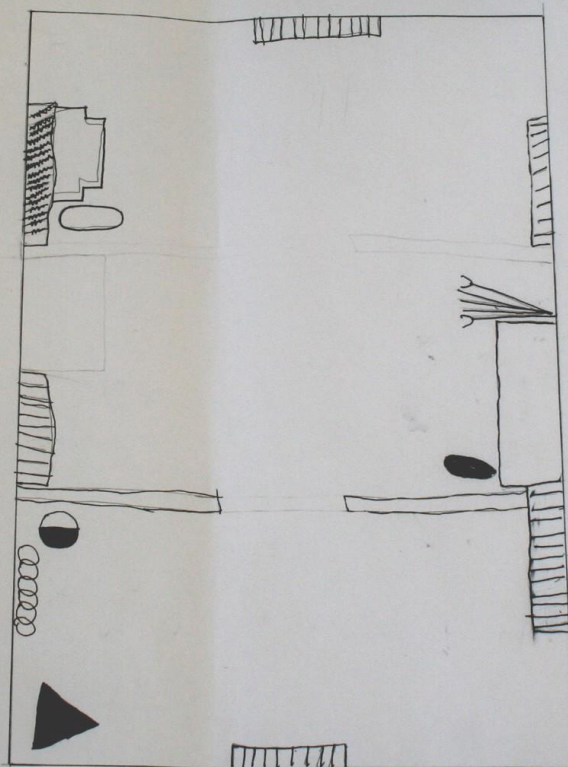

Kamra je soba kjer so spali otroci. Leži na SZ strani hiše. V sobi je strelja, postelja v kateri so spali trije otroci, eno drvo, obleke in kuhinjski kot. Postelja je mošna in je iz slame.

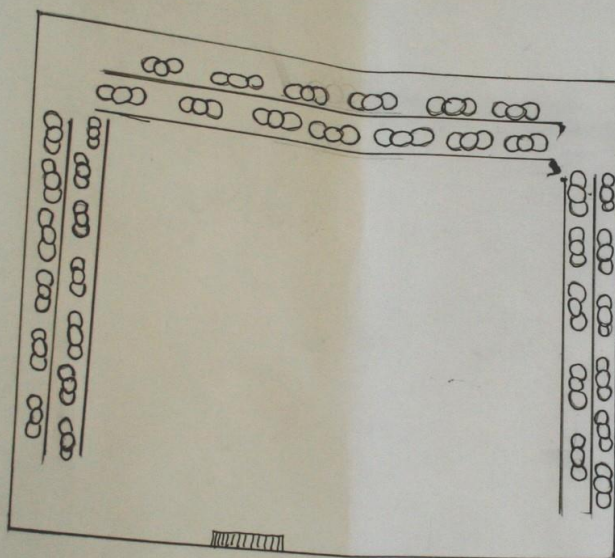
Črna kuhinja

Legenda	
	- klet
	- slednik
	- žličnik
	- posoda
	- lopar
	- kuhinjski kot
	- stopnice
	- vrata
	- kuhinjski kot
	- ognjišče
	- predor

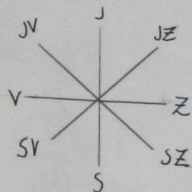
Črna kuhinja leži na J strani hiše. V črni kuhinji je klet, slednik kjer so shranjevali slednik, žličnik kjer so shranjevali žlice, posoda, lopar iz njim so iz ognjišča vzemali kruh, kuhinjski kot iz njim so vzemali posodo iz ognjišča, stopnice, vrata, kuhinjski kot, ognjišče in lesen predor.

Shramba

Legenda	
○	posoda
—	polica

Shramba leži na SV strani hiše. V
shrambi so posode in police.

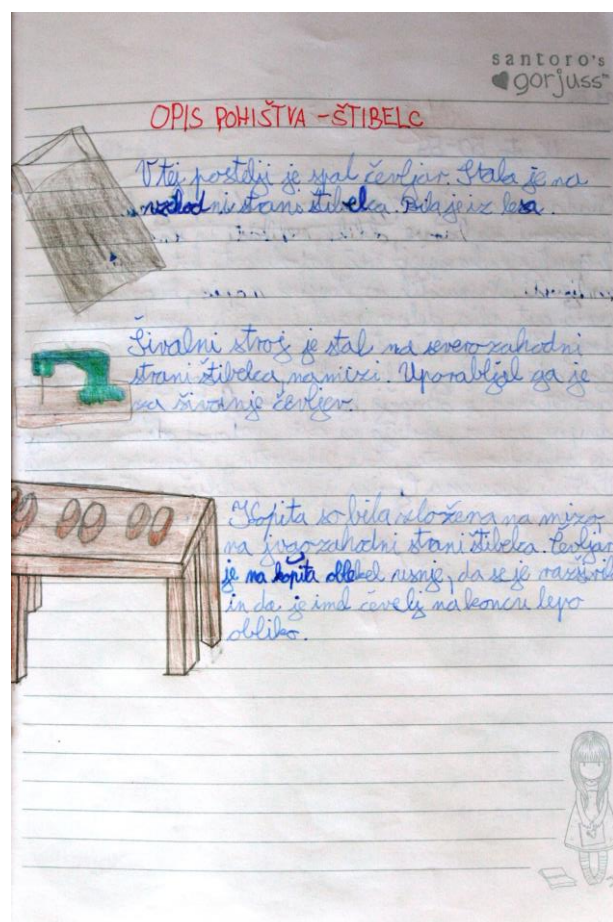
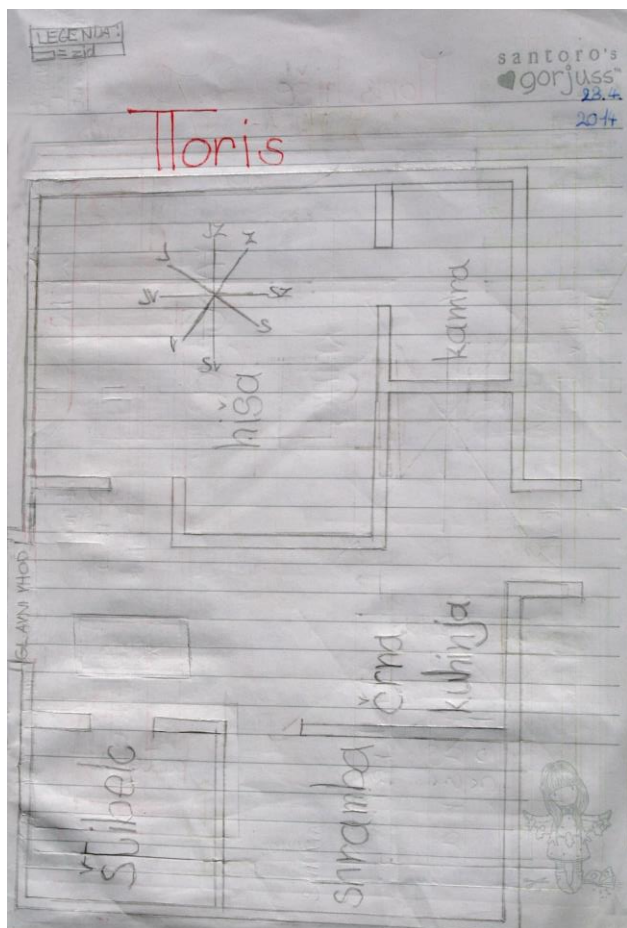
VIRI:

učiteljica Mateja Jere Gmech
gospod Borut Lampret

LITERATURA:

zgodanka Dežela desetega brata
<http://www.muljava.si>
raziskovalna naloga Jurčičeva rojstva hiša
<http://Wikipediya.com>

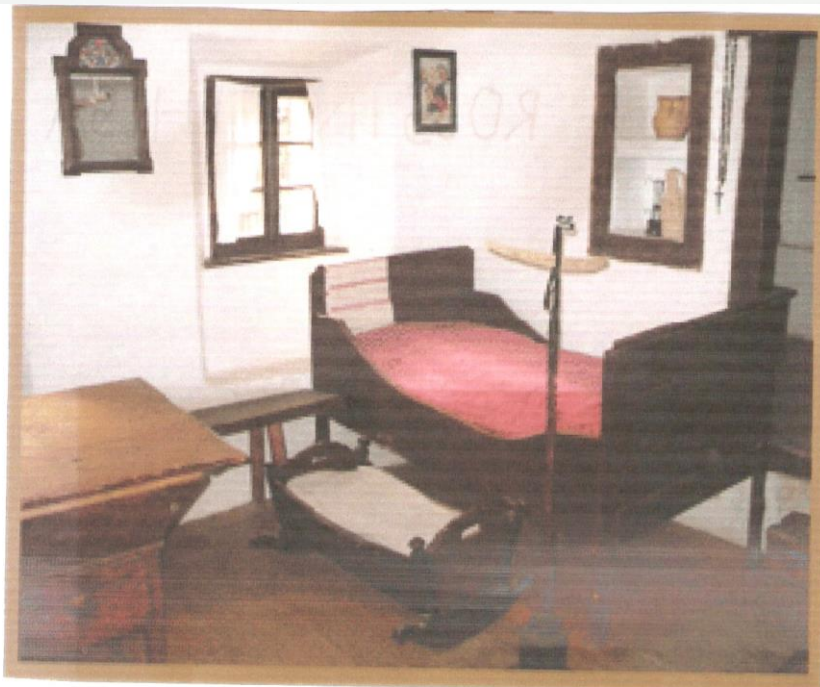

JURČIČEVA ROJSTNA HIŠA

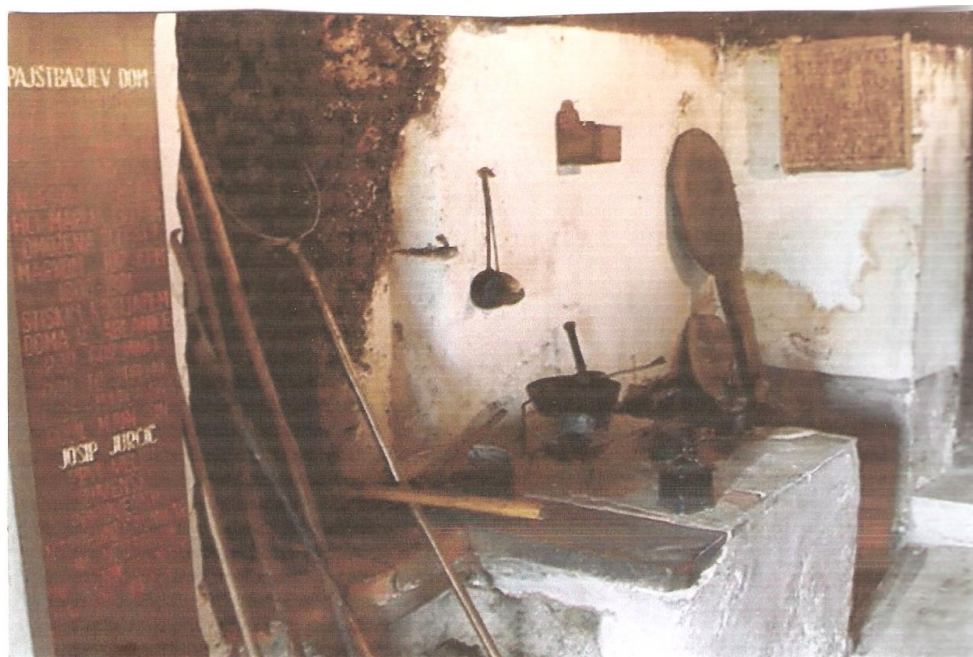
JURČIČEVA ROJSTNA HIŠA, V KATERI SE JE RODIL JOSIP JURČIČ,
STOJI NA MULJAVI IN JE UREJENA KOT MUZEJ. NA PROSTEM.
TO HIŠO JE LETA 1826 POSTAVIL JURČIČEV DED.
HIŠA JE OHRANJENA V PRVOTNI OBLIKI IN PREDSTAVLJENA
DRAGOCEN SPOMENIK KMEČKEGA STAVBARSTVA 19. STOLETJA.

TA SOBA JE SOBA JURČIČEVE MAME IN OČETA.
V NJEJ STA INELA TUDI ZIBEZKO ZA OTROKA.
INELA STA PUDI SKRINSO V KATERO STA DALA
VEČ OTROK. NOTRI JE GOSPODINJA TUDI NESILA TESTO.

TO JE JURČIČEVA SOBA IN POPRAVLJALNICA ČEVLJEV,
ALI TAKO IMENOVANI ŠTIBELC.
POSTELJO SE IMEL NAREJENO IZ SLAME.

TO JE KUHINJA IMENOVANA TUDI KOT
ČRNA KUHINJA. V NJEJ SO PEKLI KRUH, KER
NISO IMELI DIMNIKA SO MORALI ODPIRATI
VRATA ZARADI DIMA.

